

SLOBODNA VOJVODINA

ZA: ISTINU, RAVNOPRAVNOST, SUOČAVANJE
PROŠLOŠĆU, ČISTE RAČUNE, PUNU AUTONOMIJU
VOJVODINE, DECENTRALIZACIJU, SVOJU ZEMLJU,
MLADE, POLJOPRIVREDNIKE, RADNIKE, PENZIONERE
PROTIV: RATA, MRŽNJE, MILOŠEVIĆEVOG REŽIMA,
BEZUMLJA, FAŠIZMA, OTIMAČINE VOJVODANSKE
IMOVINE, LOŠEG USTAVA, NEPRAVDE, KRUNJENJA
AUTONOMIJE VOJVODINE, CENTRALIZMA

LSV

GODINA XV I · BROJ 117 · 5. jul 2015. · BESPLATAN PRIMERAK · SPECIJALNO IZDANJE

www.lsv.rs

XXVI
GODINA BORBE

LSV LIGA
SOCIJALDEMOKRATA
VOJVODINE

25 ÉVES HARC • 25 DE ANI DE LUPTĂ • 25 ROKOV BOJA • 25 РОКИ БОРБИ

BORBA PROTIV RATA I BEZUMLJA

HOĆEMO MIR!

Liga socijaldemokrata Vojvodine na političkom nebnu Srbije pojavila se u trenutku kada je Slobodan Milošević kretao u ratove koji su doveli do raspada SFRJ. S obzirom na te nesrećne okolnosti, prvi nekoliko godina rada LSV, obeležila je snažna antiratna aktivnosti i borba protiv bezumlja koje je zavladalo među dojučerašnjom braćom. Dok se Srbijom širio šovinizam i ratna propaganda, Liga je upozoravala da to može dovesti do nesagledivih posledica, što se na kraju i dogodilo.

Novi Sad: Kreću demonstracije

Ratna razaranja i masovne mobilizacije u drugoj polovini 1991. godine, naterale su Ligu socijaldemokrata Vojvodine da svoju antiratnu ideju i protivljenje bezumlju koje je zavladalo, prenese na ulice Novog Sada i podeli s građanima i građankama Vojvodine. Kada se razbuktao borba za Vukovar, Liga od 18. do 23.

septembra 1991. godine, organizuje prve višednevne antiratne demonstracije između zgrada

Izvršnog veća i Skupštine Vojvodine, koje je vodio predsednik stranke Nenad Čanak. Tom prili-

kom, privedeni su Čanak i Vladimir Kranjčević. Nakon toga, slede antiratne demonstracije u Adi i

Senti, na kojima je učestvovalo najuze rukovodstvo stranke: Nenad Čanak, Vladimir Kranjčević, Milorad Putnik, Emil Gion i Ivan Vojnović.

Senta i Ada

U Senti se 5. i 6. novembra 1991. godine, okupilo više hiljada ljudi da bi demonstriralo protiv nasilne mobilizacije stanovništva i njihovog slanja na front. Građani Sente i danas pamte govor Nenada Čanka (skandali su mu: „Hoćemo Čanaka“) s terase Gradske kuće i ponosni su na ovaj značajan datum.

– Molim vas, nemojte dozvoliti da bilo ko zloupotrebi naš skup. Nemojte dozvoliti da dođe do rušenja ili bilo kakvog razbijanja, jer ovo je vaš grad. Ovde na zimi, stajaćemo svi zajedno za sve one koji su tamo. Zato vas molim – strpljenja – rekao je, između ostalog, Čanak okupljenima. Tog dana, Senčani su pokazali da ne žele da budu topovsko meso u besmislenim

Bez straha od četnika, heklera i bombi

Jedna od antiratnih tribina LSV bila je zakazana za 24. april 1992. godine u Gradskoj kući u Somboru. U to vreme, Ligi su pristizale različite preteće poruke pred tribine, da će biti problema, da će skupovi biti prekidani i slično. To se i desilo na tribini u Somboru, kad su na nju upali pripadnici paravojne formacije „Vukašin Šoškočanin“ iz Prigrevice, predvođeni „četničkim vojvodom“ Jovom Ostojićem, a s balkona ih je „raspoređivao“ funkcijer SPS-a, Stojan Berger.

Noževi pod grom

– Prvo su ušli kao da posmatraju, ali su počeli da do-

bacuju. A onda su krenule verbalne pretnje, vađenje bombe i noževa i stavljanje pod grlo i slično – ispričao je Damir Rajtenbah koji je na toj tribini bio zajedno s Nenadom Čankom, Vladom Kranjčevićem i još nekolicinom ligašica i ligaša. Emiliu Gionu, jednom od osnivača LSV, bombu su stavili bukvально pod nos.

– Osigurač nije bio izvaden, ali mi nije bilo nimalo priyatno. Mislim da sam ostario pet godina – priseća se Gion. Prema rečima Rajtenbaha, Nenad Čanak je pričom uspeo da poprično ohladi atmosferu u sali.

– O’ladio ih je dovoljno da

nikoga ne ubiju, ali ne do te mere da se skup održi – navodi Rajtenbah. Međutim, ipak je došlo do pometnje, jer su naoružane siledžije, pod dejstvom alkohola, počele da razbijaju po sali.

– Uništili su i magnetofonsku traku na kojoj se snimala ta tribina, kao i magnetofon. I zvučnike su isto uništili, a u toj pometnji, mi smo se, uz pomoć domaćina, povukli u neku susednu prostoriju kako bismo sačekali policiju – objašnjava Gion. Uniformisani su zatim pokušali da provale i u tu prostoriju. Somborska policija kojoj je, inače, trebalo dosta vremena da pristigne na lice mesta,

prisutne Ligue funkcione-re ne da nije zaštitila od „dobrovoljaca“ nego im je i „dobronamerno“ savetovala da se što pre izgube iz Sombora! Rajtenbah kaže da je bila očigledna sprega između „dobrovoljaca“ koji su prekinuli skup i policijaca.

Pet godina kasnije, drugačiji epilog

Damir Rajtenbah je za naš list podsetio i da je 1997. godine, LSV organizovala tribinu u Somboru i da se zamalo ponovio isti scenario, jer su se na istom mestu pojavili isti ljudi, samo bez uniformi.

– Krenula je ista priča kao ‘92, ali ovoga puta su građani Sombora imali više hrabrosti, pa smo ih nekako zajedno nadjačali – priseca se Rajtenbah. Nešto jače od deceniju posle, 17. marta 2008. godine, dva desetaka mladića obučenih u crno, tokom tribine LSV, poziralo je u majicama s natpisom „Kosovo je Srbija“. Oni su okrenuti ledima publici i govornicima, stajali oko 20 minuta sa zastavama Srbije i podignuta tri prsta, nakon čega su napustili tribinu, a Čanak je konstatovao da Vojislav Koštunica stoji iza organizovanih ekstremističkih grupa koje izazivaju incidente po Srbiji.

Spomen-ploča na četiri jezika

Na Gradskoj kući u Senti i danas стоји меморијална спомен-плоћа, као успомена на догађаје из 1991. године, на којој на четири језика: српском, мађарском, немачком и енглеском, стоји порука „Hoćemo mir“.

ratovima koji su se zakuvavali. Posle toga je i srušena lokalna vlast koja je podržavala mobilizaciju, a poslata je i poruka da rat ne sme biti način rešavanja međunarodnih odnosa. Govor Nenada Čanka, u kojem je pozvao ljudе da nastave s protestima, zapravo je bio ključan za organizaciju kasnijeg mitinga u Adi i širenja te ideje po Vojvodini, ocene su učesnika. A u Adi je 7. novembra, održan najveći miting koji je Ada do tada videla, a svi prisutni došli su kako bi podržali antiratnu ideju koja je posejana nakon mitinga u Senti. Iste večeri, nakon gostovanja na Studiju B, Nenad Čanak je uhapšen i od-

veden na ratište u Vukovar kao „dobrovoljac“.

Trešnjevac – tenkovi oko mitingaša

Najduži i svakako jedan od najjačih antiratnih protesta deve-desetih, održan je u selu Trešnjevac koje se nalazi na pola puta između Sente i Kanjiže. Protest je počeo 10. maja 1992. godine i trajao je čitavih 96 dana, jer su meštani odlučili da ne idu na ratište i bukvalno se uselili u lokanu piceriju „Zicer“, s namerom da tamo ostanu dok se nešto ne promeni. O tome je pre nekoliko godina za „Slobodnu Vojvodinu“ pričao jedan od organizatora

tog protesta, Lajoš Bala, koji je ukazao da je sve počelo krajem aprila 1992. godine, kada je više od 200 mladića iz tog sela, praktično svaki drugi vojno sposoban muškarac, dobilo poziv za mobilizaciju. Žene iz Trešnjevca od njega su zatražile pomoć u organizovanju protesta, a odabran je 10. maj, jer su pozvani muškarci 11. maja morali da se jave u Kanjižu. Toga dana, naveo je Bala, na miting u centru ispred crkve, došli su Nenad Čanak, Vlada Kranjčević, Andraš Agošton, poslanik Ferenc Čubela, kao i veliki broj drugih političara, intelektualaca i umetnika.

– Dok smo mi tog 10. maja držali miting, saznali smo da je vojska ispred sela dotorala ukupno 92 tenka i oklopnih vozila. Više, valjda, nego što ih je bilo u Vukovaru – rekao je Bala. Tenkovi i oklopna vozila povučeni su posle dva dana i to po Miloševićevom naređenju. Nakon mitinga, žene su pozvale sve okupljene da pređu u lokalnu piceriju „Zicer“ i da tamо nastave protest i to je na kraju potrajalo tri meseca. Inače, Liga socijaldemokrata Vojvodine sve vreme je, izjavama, saopštenjima i na svaki drugi način, davala bezrezervnu podršku tom nesvakidašnjem protestu, a predsednik LSV Nenad Čanak govorio je na prvom mitingu kada je sve počelo, kao i na drugom pred sam kraj tih 96 dana, 20. avgusta.

ČUVALI KOMŠIJE

„Nećemo da se delimo, nećemo da se selimo“ poručivala LSV

Nažalost, antiratne apele Lige i građana i građanki Vojvodine nije imao ko da čuje, pa su samo nekoliko meseci kasnije, počela proterivanja Hrvata iz Srema. I tu je Liga, kao jedna od retkih, digla svoj glas, a

sigurnije. Čanak je kasnijih godina u više navrata, pa i u Narodnoj skupštini Republike Srbije, podsećao na ova dešavanja kao i na sramnu „razmenu nekretnina“ kako su predstavnici SRS-a tretirali dodelu

ligaši su, kad je zatrebalо, i fizički branili svoje sugrađane.

Hrtkovci prvi na udaru

Tokom 1992. godine, u Hrtkovcima, gde je i počelo proterivanje i šikaniranje Hrvata u Vojvodini, LSV je organizovala skupove „Nećemo da se delimo, nećemo da se selimo“ i „Vojvodina moja domovina“, na kojima je govorio Nenad Čanak. Lider LSV tada je lično uputio pismo ministru pravde Srbije, u kojem je zahtevao da se otvori istraga povodom događaja u Hrtkovcima i da odgovorni snose zakonske posledice za svoje postupke. Istovremeno, mnogi ligaši koji su imali rodbinu i prijatelje u Hrtkovcima, posećivali ih i razgovarali o tome da ne treba da idu, nudili im zaštitu, a neki i spavalii u Hrtkovcima i na taj način pokušali da pomognu da se meštani osećaju

praznih hrvatskih kuća u Hrtkovcima, izbeglim Srbima.

Meta i Petrovaradin

Ni Hrvati u Petrovaradinu nisu bili poštedjeni pretnji i proterivanja, a tamo je, između ostalog, maltretiran katolički sveštenik kome je i majka pretučena. Pričalo se i da su ljudima ubacivali bombe u kuće, a brutalnih napada bilo je i u Slankamenu, gde su zabeleženi fizički obračuni i pretrje. Zbog toga su ligaši u Sremu, tokom celog rata organizovali zaštitu svojim članovima hrvatske i ostalih nesrpskih nacionalnosti. O tome kolika je bila napetost među ljudima i opasnost koja im je pretila, najbolje svedoči činjenica da su u pojedinim slučajevima, ligaši kod nekih moralili da spavaju i s bejzbol palicama.

LSV na antiratnim mitinzima u Crnoj Gori

Liga socijaldemokrata Vojvodine je 1992. i 1993. godine učestvovala i na antiratnim i indipendističkim demonstracijama koje je organizovao Liberalni savez Crne Gore. Liga socijaldemokrata Vojvodine je u to vreme blisko sarađivala

sa LSCG koji je tada bio nosilac najnaprednijih ideja u Crnoj Gori. Tako je širom Crne Gore, od Cetinja, Podgorice do Kotora i mnogih drugih mesta, LSV na čelu sa Nenadom Čankom gostovala na najjačim i najbolje organizovanim antiratnim mi-

tinzima na teritoriji bivše SFRJ. – Slogan kojim su uvek završavani ti skupovi je glasio: „Postojaće Crna Gora, dok je Lovćena nad nama, dok je mora kod Bara i Kotora, dok je sunca i dok je Grahovca“, ispričao je Nenad Čanak, sećajući se tih dana.

BORBA ZA VOJNIKE IZ VOJVODINE

Protest pred zgradom Generalštaba VJ

Vojnike kupe kao topovsko meso i šalju ih tamo da poginu za budalaštine Slobodana Miloševića, rekao Čanak tražeći da se mladići iz Vojvodine vrate s Kosova

Ispred zgrade Generalštaba Vojske Jugoslavije u Beogradu, 18. juna 1998. godine održan je protest nekoliko stotina roditelja pristiglih iz svih krajeva Srbije i Vojvodine, koji su tu došli tražeći informacije o svojoj deci, vojnicima prekomandovanim na Kosovo. Roditelji su tražili da im se obrati neko iz vojske, pre svega načelnik Generalštaba Momčilo Perišić i da im kažu gde su njihova deca, kao i da se ti mladi vojnici odmah vrate u svoje matica-ne kasarne. Među roditeljima se našao i lider Liga socijaldemokrata Vojvodine i republički poslanik Nenad Čanak, koji je rekao da je to više pitanje upozorenja, da može doći do nereda širih razmera ukoliko se ne ostvare kontakti s javnošću, pre svega vojnika s njihovim roditeljima.

– Ako je u pitanju terorizam (na Kosovu), onda to radi policija, a ne vojska. Vojska čuva granice. Ukoliko se ne ispune zahtevi, primećemo vanparlamentarne metode borbe – naveo je Čanak, a objavila tadašnja „Naša borba“.

Poznata novosadska novinarica Milena Putnik svedočila je nedavno za naš list o

tim događanjima, navodeći da su roditelji vojnika iz Vojvodine, sročili dva zahteva za vojne vlasti – da im se odmah omogući komunikacija sa sinovima koji su stacionirani ili su nedavno prekomandovani na Kosovo i da, u roku od 48 sati, vojnici iz Vojvodine budu vraćeni s Kosova i raspoređeni u kasarne po Vojvodini. U svom tekstu objavljenom za „Aimpress“, Putnikova je podsetila da se već od zime 1998. godine, po Vojvodini šukalo o mobilizacijama za Kosovo, a da su dve sedmice pred taj protest, učestali prigоворi roditelja da se neprimereno mnogo momaka iz Vojvodine šalje u kasarne, u čijoj blizini traju sukobi policije i

onoga što zvanična propaganda naziva albanskim teroristima. Nenad Čanak joj je tada izjavio da ta pucnjava Slobodanu Miloševiću treba da koristi za izgovor kad napusti Kosovo.

– Zbog toga upozoravamo da je ovo još jedna krava farsa režima Slobodana Miloševića i da u tome ne treba učestvovati – istakao je Čanak koga je podržao i republički poslanik i gradonačelnik Subotice, Jožef Kasa.

Lider LSV dodao je da policajac, ako neće da bude na Kosovu, može da vrati radnu knjižicu, dok vojnike kupe kao topovsko meso i šalju ih tamo da poginu za budalaštine Slobodana Miloševića.

BORBA ZA MIR PO SVU SUPRO U GODI

Nakon uzbune i antiratnih mitinga u Novom Sadu, Senti, Adi, režim Slobodana Miloševića „odožio“ se Nenadu Čanku tako što su ga sačekali ispred stana, uhapsili i odveli na front, s idejom da se odatle neće vratiti. Posle niza pritisaka na Slobodana Miloševića iz zemlje i inostranstva, Čanak je 1992. враћен с fronta, a onda je s ligašicama i ligašima nastavio još žešću antiratnu aktivnost, i to ne samo u zemlji.

Bio čak i talac

Tako novembra 1994. godine, kao mirovni aktivista odlazi u Tuzlu na međunarodni skup „Može li Evropa bez multikulture“. S njim su bili i profesor Miladin Životić, Ivan Čolović, Šefko Alomerović, Zorica Trifunović, Dragiša Burzan i Džemal Perović, a domaćini, predvođeni ratnim gradonačelnikom Tuzle, Selimom Bešlagićem, otvorili su im da su prvi koji su s „istočne“ strane došli u Tuzlu u protekle tri godine. Čanak je tom prilikom na sopstvenoj koži osetio jedno od granatiranja Tuzle, a doživeo je i blizak susret s pripadnicima Armije BiH, ali sve se okončalo bez incidenta. Tuzlu je Čanak obišao i u maju 2005. godine, kako bi prisustvovao komemoraciji na mestu na kojem je 25. maja 1995. ubijen 71 građanin Tuzle.

– Nemam mandat da se izvinjavam, osim u svoje ime. A u svoje ime mogu

da kažem da se izvinjavam, jer sam kriv: možda sam mogao da učinim više protiv svega zla koje nam se desilo. Nije se uradio dovoljno, na delu je relativizacija zločina – istakao je tada Čanak. Kao mirovni aktivista, jednom prilikom je tokom rata boravio u Metkoviću, te čak bio i talac, pošto je hrvatski profesor Lino Veljak iskoristio boravak tamo da usred Metkovića deli letke protiv Tuđmana.

Dueli sa Šešeljem

Čanak je, 18. novembra 1997, na dan kada je 1991. godine pao Vukovar, otvorio ispred SPC „Vojvodina“ u Novom Sadu antiratni spomenik „Ranjena ptica“. Ostala je zapamćena i izjava Nenada Čanka iz intervjua koji je dao listu „Nacional“ 17. aprila 1999. godine, kada je rekao: „Sasvim je jasno da je novosadske mostove srušio Novosadski korpus, ruši Vukovar 1991. godine“. A neposredno pred taj događaj, 1. novembra 1991. godine, na NTV Studiju B, Nenad Čanak i Vojislav Šešelj imali su svoj prvi duel, gde je lider LSV uspeo da pred ogromnim auditorijumom iznese Ligine antiratne stavove i kritikuje mobilizaciju koja je u tom trenutku trajala u zemlji. Na optužbe Šešelja da je izdajnik ukoliko organizuje antiratne demonstracije, Čanak je rekao da ne misli da su oni koji beže od mobilizacije, izdajnici i

VAKU CENU

PROTSTAVLJANJE ČANAKAMA LUDILA

NIJE SVAKI SRBIN ZLOČINAC

LSV LSV LIGA SOCIJALDEMOKRATA VOJVODINE SV LSV

Priznanje Istarske županije

Na svečanoj sednici Skupštine Istarske županije, Nenadu Čanku je 30. marta 2007. godine, povodom Dana istarskog statuta, a na predlog istarskog župana Ivana Jakovića, dodeljen Grb Istarske županije. Reč je o jednom od najznačajnijih priznanja te regije, a u obrazloženju nagrade navedeno je da je Čanak, kao predsednik Skupštine Vojvodine, veoma doprineo uspostavljanju i razvijanju saradnje Vojvodine i Istre, koja traje od 2001. godine. Takođe, ukazano je da se Čanak u svojoj političkoj borbi uvek isticao kao regionalista i borac za decentralizaciju, a tokom devedesetih godina i kao istaknuti protivnik Miloševićevog nacionalističkog režima.

– U vreme rata u Hrvatskoj, Čanak se istakao antiratnim angažovanjem, a za vreme njegovog mandata, hrvatski jezik je uveden kao jedan od službenih jezika u Vojvodini – navedeno je u obrazloženju, uz dodatak da je doprineo i afirmaciji i zaštiti hrvatske manjine u Vojvodini.

dezerteri.

– Suprotnostavljanje, makar i nečinjenjem, ovom ludilu koje ste vi i ljudi kao što ste vi prouzročili, jeste obaveza svakog ozbiljnog čoveka – odgovorio mu je Čanak. Optužio je Šešelja da se stavio u službu nacionalsocijalističkog režima u Srbiji, preuzimajući ulogu jurišnih SA odreda koji treba da budu najekstremnije krilo na kojem će se ispitivati javno mnjenje. Nakon toga, Čanak je sa Šešeljem sve do 2002. imao niz veoma gledanih duela.

„Nije svaki Srbin zločinac“

Posle bombardovanja i promena 2000. godine, ratovi su na prostorima bivše SFRJ konačno završeni, a

Liga se posvetila cilju da se žrtve nikada ne zaborave, kao i da njihovi dželati dobiju zasluženu kaznu. Tako, na primer, kada su se 2002. godine u Beogradu pojavili plakati „Svaki je Srbin Radovan“, ligaši su otišli u Beograd i prelepili plakate nalepnicama „Nije svaki Srbin zločinac“.

Prekrećimo mržnju

Omladina i Forum žena LSV u akciji „Prekrećimo zlo“ 10. jula 2005. godine, uklanjali su grafite „Nož, žica, Srebrenica“. Predsednik Skupštine grada Novog Sada, Aleksandar Jovanović, pokrenuo je tokom svog mandata akciju „Prekrećimo novosadsku mržnju“, u okviru koje je prekrećeno neko-

liko desetina grafita mržnje širom Novog Sada, a sve to dokumentovano je i na istoimenoj Fejsbuk grupi, na kojoj su građani mogli predložiti grafit za krećenje u svom komšiluku. U okviru te akcije, 27. novembra 2011. godine, prekrećen je mural s likom haškog optuženika Ratka Mladića, na zidu zgrade na Bulevaru oslobođenja 23, koji gleda u dvorište, nedaleko od zgrade novosadske policije. Na istom mestu prekrećeno je i nekoliko grafita mržnje upućenih sarajevskom pevaču Dinu Merlinu. Pored Jovanovića, u uklanjanju tog sramnog murala učestvovali su i lider LSV Nenad Čanak, ali i v.d. načelnika PU Novi Sad, Stevan Krstić.

Činjenica da se Slobodan Milošević nemilosrdno obraćunavao sa svojim neistomišljenicima, Ligu socijal-demokrata Vojvodine nije plašila, niti omela u tome da mu sve vreme tih mračnih devedesetih, bude dosledni protivnik i borac protiv njega i njegovog režima. Mnogi često ističu da je LSV jedna od retkih stranaka u Srbiji, koja se nikada, za vreme Miloševićeve decenijske vladavine, ni na koji način nije udruživala s njegovom Socijalističkom partijom Srbije i da je u najtežim trenucima bila najjači glas protiv njegovog režima i diktature. Pored pretnji i pritisaka, koalicija SPS-SRS je 1998. godine, uz pomoć Dragana Veselinova i njegovih falsifikata, uspela da oduzme poslaničke mandate Nenadu Čanku i Branislavu Pomoriškom u Narodnoj skupštini

Pune „marice“ ligašica i ligaša

Godinu kasnije, Liga sa svojim partnerima u Novom

vojvođanskih gradova: Kikinde, Zrenjanina, Sremske Mitrovice, Novog Sada... Među hapšenima bili su i tadašnji potpredsednici LSV Emil Fej-

Decenija i po od masovnih hapšenja ligaša i ligašica

Mitinci su nastavljeni sve do 5. oktobra 2000. godine, a Robert Kolar koji je u ime Lige bio zadužen za njihovu organizaciju, za „Slobodnu Vojvodinu“ kaže da ih je u tom periodu u Novom Sadu održano više od stotinu. Dodaje da je na mitinzima bilo mnogo dobrih govora, ali da je narod svako veće najviše želeo da čuje Nenada Čanka. To ne treba da čudi kada je njegova parola „Dole Milošević“ na kraju postala jedna od najprepoznatljivijih u čitavoj borbi protiv režima Milošević–Marković. Zbog svega toga, ubrzano su počela i hapšenja članova i simpatizera Lige, a masovno hapšenje dogodilo se kada je Slobodan Milošević u Novom Sadu otvarao most „Boško Perošević“.

Ipak, 1. marta 2000. godine, prilikom otvaranja radova na izgradnji Varadinskog mosta, kojem je prisustvovao tadašnji premijer Srbije, Mirko Marjanović, došlo je do masovnijeg hapšenja ligaša – čak 44 ih je privredno u novosadsku policiju! Namera ligaša bila je da Novosađanima podele letke s pozivom na okupljanje na ruševinama Varadinskog mosta, kako bi Mirku Marjanoviću rekli šta misle o „lažnoj obnovi“. Međutim, policija je uhapsila sve tri grupe, a samo jedna je uspela da stigne do mosta.

BORBA PROTIV REŽIMA KOJI JE NA DUGI ROK UNAZADIO I ZAVIO U CRNO OVU ZEMLJU

DOLE MILOŠEVIĆ!

Republike Srbije i to samo zbog postavljanja neugodnih pitanja i pokretanja bolnih tema za Milošević režim.

S a d u organizuje demonstracije protiv Miloševića, na kojima se okupljalo i više desetina hiljada ljudi. Hapšeni su aktivisti LSV iz gotovo svih

zulahi i Bojan Kostreš, predsednik LSVO Srđan Tešić, sekretar LSV Damir Rajtenbah, više članova Glavnog odbora LSV i još mnogi drugi ligaši i ligašice.

Više od stotinu protesta posle bombardovanja

Nakon bombardovanja 1999. godine, revolt građana širi se celom Vojvodinom i Srbijom. A prve demonstracije s ja-

snom porukom – „Dole Milošević“ – održane su u Novom Sadu. Miting je održan 2. jula 1999. na Trgu slobode u Novom Sadu, a građanima kojih je pred Gradskom kućom bilo oko 15.000, s balkona se obratio Nenad Čanak.

Kidnapovan odbornik

Aprila 2000. godine, odbornik LSV u zrenjaninskom parlamentu, Jan Svetlik, otet je iz dvorišta porodične kuće u Aradcu pored Zrenjanina. Otela su ga dvojica mladića kako bi ga spremili da prisustvuje sednici SO Zrenjanin, na kojoj je za jedan glas (pošto je Svetlik bio sprečen da prisustvuje) SPS zbacio lokalnu demokratsku vlast. Nakon što su ga čitav dan držali u kolima, uveče se peške vratio kući, gde ga je čekala gomila ligaša, pazeći na njegovu suprugu kojoj je pozlilo. – Nikad nisam krivio tu dvojicu, nego one koji su ih naterali da to urade. Jedan od njih mi je rekao da će nakon otmice dobiti posao, što se posle nekoliko meseci i dogodilo – ispričao je Svetlik svojevremeno za „Slobodnu Vojvodinu“.

– To je bilo zaista neverovatno. Sve je bilo zakazano za osam uveče. U pet do osam, trg je bio prazan, u osam i pet bio je pun. Nikada nisam video takvu navalu ljudi u Novom Sadu na jedan politički skup, jer je to bio prvi put da ljudi odahnu od demonstracija, da odahnu od straha. To je bio početak pohoda koji je trajao do 5. oktobra 2000. godine – izjavio je predsednik LSV.

Prema rečima Roberta Kolara, već krajem septembra počele su svakodnevne demonstracije na Trgu slobode, koje su, pored ostalog, nakon godinu dana i konačno skinule Miloševića s vlasti. „Slobodna Vojvodina“ koja je tih dana počela ponovo da izlazi, objavila je 21. septembra 1999. godine da je na mitingu ispred Gradske kuće raspушtena Skupština Vojvodine. Privremena Narodna skupština Vojvodine je 22. septembra, pozivajući se na Odluku Velikog vojvodanskog sabora o raspушtanju pokrajinskog parlamenta od prethodnog dana, uputila nalog službama Skupštine Vojvodine da obaveštiji poslanike o ovim odlukama i naloži im da uklone svoju imovinu i da zgradu pokrajinskog parlamenta predaju Komisiji Privremene narodne skupštine Vojvodine. Već 27. septembra, takođe na Trgu slobode, predstavljena je Prelazna vlada Vojvodine – za predsednika je izabran Nenad Čanak, a članovi i potpredsednici su, pored ostalih, bili: Dušan Jakovljev, Lajoš Bala, Gordana Čomić, Bojan Pajtić, Šandor Egeresi...

„Začepite nos i glasajte za DOS“

Vrhunac borbe protiv Miloševića, svakako su bili izbori 2000. godine, kao i njegovo svrgavanje s vlasti 5. oktobra iste godine. LSV je na tim izborima učestvovala u okviru Demokratske opozicije Srbije (DOS), a Čanak je tada poručio: „Začepite nos i glasajte za DOS“. Zanimljivo je i da su mnogi ligaši sedeli na ruci, neki gotovo ceo dan, ne bi li utrnula, pa tek onda išli da glasaju za Koštunicu. Da je to bio ispravan način razmišljanja, potvrđuje i to što su recidivi Miloševićevog režima preziveli njegov pad 5. oktobra, zahvaljujući pojedinim strankama DOS-a, a naročito DSS-u.

BORBA ZA PRAVDU I ISTINU

SREBRENICA DA UĐE U UDŽBENIKE

Prošlo je 20 godina od stravičnog masakra u Srebrenici. Delegacija Lige socijaldemokrata Vojvodine će i ove godine, kao i svih prethodnih, 11. jula biti u Potočarima. Prvi put je tamo otišao autobus sa dvadesetak mirovnjaka iz Srbije 2003. godine, u organizaciji „Žena u crnom“. Od državnika i političara iz Srbije niko nije krenuo na put dugačak 207 kilometara, osim tadašnjeg potpredsednika Lige socijaldemokrata Vojvodine Zorana Boškovića. Dve godine kasni-

„Da se ne zaboravi, da se ne ponovi – predsednik Skupštine AP Vojvodine“, pisalo je na vencu koji je kao prvi državni funkcijonер iz Srbije, pre petnaest godina položio tadašnji predsednik pokrajinskog parlamenta Bojan Kostreš

Policija zaustavila delegaciju LSV

Pogranična policija Srbije je 11. jula 2012. godine na izlasku iz Loznicе koja nije na granici, zaustavila automobil u kojem su bili narodni poslanici Olena Papuga i Đorđe Stojšić koji kao delegacija LSV krenuli u Potočare i od njih zatražila dokumenta na uvid.

– Čudno je i što su samo nas zaustavili, iako je prošlo na desetine vozila. A i nije baš najjasnije zašto su nas držali 15 minuta, kada im je Olena pokazala i poslaničku legitimaciju i diplomatski pasoš – rekao je za naš list tada Stojšić, dodajući da sumnja da je u pitanju bila samo rutinska kontrola. Pustili su ih tek nakon upornog insistiranja.

Srbije na usvajanje po hitnom postupku. Ovom rezolucijom je predloženo da se 11. jul proglaši Danom sećanja na genocid u Srebrenici i izražava saosećanje za sve žrtve u ratovima na prostoru bivše Jugoslavije. Nekoliko dana ranije, sličnu inicijativu LSV je podnela skupštinskom Odboru za ljudska i manjinska prava. Podsetimo, Liga je prva podnosiла inicijative i da se usvoji Deklaracija o Srebrenici.

LSV podržala rezoluciju

Ovih dana, poslanička grupa Lige socijaldemokrata Vojvodine podržala je predlog rezolucije o genocidu u Srebrenici koju su 2. jula poslanici SDA Sandžaka podneli Skupštini

usvajanju Deklaracije o Srebrenici u republičkom parlamentu, u martu 2010. godine, nakon trinaestočasovnog maratonskog zasedanja. I danas se prepričava rečenica iz govora predsednika LSV Nenada Čanka koji je tom prilikom u svom govoru, između ostalog, poručio:

– Znate, gospodo, ovde se postavlja pitanje ko je Srbin, a ko nije. Ja sam Srbin, a Ratko Mladić je masovni ubica. Ja sam Srbin, a Radovan Karadžić je ratni zločinac.

Liga socijaldemokrata Vojvodine je 11. jula 2013. godine, apelovala na sve nadležne institucije i funkcionere da tu Deklaraciju o Srebrenici uvrste u udžbenike i nastavni program škola u Srbiji.

Inicijative LSV za informaciju o Srebrenici

- krajem juna 2005. godine u Skupštini Vojvodine;

Inicijative LSV za Deklaraciju o Srebrenici

- mart 2007. godine u Narodnoj skupštini;
- januar 2009. godine u Narodnoj skupštini;

Apel LSV da Deklaracija o Srebrenici uđe u udžbenike:

- jul 2013. godine

– Sigurni smo da se, bude li Deklaracija u udžbenicima, takva strahota neće zaboraviti i neće ponoviti – istaknuto je tom prilikom saopštenju.

Kostreš prvi u Potočarima

Tadašnji predsednik Skupštine AP Vojvodine, Bojan Kostreš je bio prvi državni funkcijonér ove zemlje, koji je otišao u Srebrenicu. Na desetogodišnjicu masakra 2005. godine, Kostreš je odao poštovanje žrtvama, a na vencu koji je položio u Memorijalnom centru „Potočari“, pisalo je: „Da se ne zaboravi, da se ne ponovi – predsednik Skupštine AP Vojvodine“. Nešto ranije, Kostreš je primio delegaciju srebreničkih majki, a u Skupštini AP Vojvodine održan je skup posvećen desetogodišnjici genocida nad Bošnjacima u Srebrenici. Na predlog LSV, predsednik pokrajinskog parlamenta Ištvan Pastor, 11. jula 2012. godine počeo je zasedanje minutom čutanja za žrtve Srebrenice i sve žrtve ratova devedesetih.

BORBA PROTIV FAŠIZMA

FAŠIZAM NEĆE PROĆI!

Vojvodina i Novi Sad zahvaljujući angažmanu LSV u proteklih desetak godina, neonacistima i fašistima bili i ostali neosvojena tvrđava

Na predlog Lige socijaldemokrata Vojvodine, 29. maja 2009. godine, Narodna skupština Republike Srbije usvojila je Zakon o zabrani manifestacija neonacističkih ili fašističkih organizacija i udruženja i zabrani korišćenja

neonacističkih i fašističkih simbola i obeležja. Nije neskromno reći da je posredi istorijska pobjeda, jer dotad u Narodnoj skupštini Republike Srbije, nije usvojen nijedan zakon koji nije predložila Vlada Srbije.

Isti aršin za Honvede, „Obraz“, i pokret „64 Županije“

Liga socijaldemokrata Vojvodine jednako je oštro reagovala u svim slučajevima javnog ispoljavanja fašizma, pa tako i novembra 2007. godine, kada je tražila zabranu održavanja koncerta tri fašističke rok grupe u Subotici, u organizaciji pokreta „64 županije“, što se i dogodilo. Nenad Čanak i Bojan Kostreš su maja 2004. i novembra 2005. godine, kao predsednici Skupštine Vojvodine osudili okupljanje Honveda u Novom Sadu i Subotici. Liga socijaldemokrata Vojvodine zatražila je zabranu pokreta „64 županije“, po istom receptu po kojem je zabranjen i „Obraz“, nakon što su oktobra 2012. tog mađarskog ekstremističkog pokreta „64 županije“, fizički napala dvojicu mladića u Temerinu i uzvikivali i pokazivali nacističke pozdrave.

Žestoka reakcija LSV usledila je i nakon što je u oktobru 2013. u autobusu za Temerin, napadač verbalno i fizički napao šesnaestogodišnjeg dečaka samo zato što je govorio na mađarskom jeziku.

„Patri(j)ote“ protiv zakona

Takozvana patriotska opozicija nije ni učestvovala u glasanju, a govoreći protiv tog zakona, isticala je da u Srbiji nema neonacizma i fašizma, a da se njegovim usvajanjem Srbija kvalifikuje kao nacistička i fašistička zemlja. Inače, tim zakonom uređuje se zabrana manifestacija, isticanje simbola ili obeležja ili bilo kakvog drugog delovanja neonacističkih ili fašističkih organizacija i udruženja, kojima se na bilo koji način povređuju ustavna prava ili slobode građana i propisuju sankcije za povredu ovog zakona. Takođe, zabranjuje se proizvodnja, umnožavanje, skladištenje, prezentacija, širenje ili na bilo koji drugi način upotreba simbola kojima se propagiraju ili opravdavaju ideje, radnje ili postupci lica za koje su lica osuđena za ratne zločine.

Sprečen marš neonacista

Pre usvajanja tog zakona, 2007. godine, LSV je neonaciste i fašiste pobedila i licem u lice. Naime, 7. oktobra te godine, na rođendan nacističkog zločinca Hajnriha Himlera, u Novom Sadu je bio

najavljen marš neonacičke organizacije „Nacionalni stroj“, pod maskom „Marš za jedinstvo Srbije“. Nakon silnog protivljenja Lige i drugih stranaka i nevladinih organizacija, policija je taj skup zabranila. Ipak, Nacionalni stroj nije odustao, a podršku su im najavili i pripadnici „Obraza“. Zbog svega toga, u organizaciji nevladinih organizacija, udruženja građana, LSV i LDP, održan je antifašistički skup pod nazivom „Stop fašizmu“. U koloni su se, pored nekoliko hiljada građana, našli i lider LSV Nenad Čanak, zamenik predsednika LSV Bojan Kostreš, mnogi ligaši, ali i predsednik LDP Čedomir Jovanović, predsednik SDU Žarko Korać. Istovremeno, pripadnici „Obraza“ marširali su centrom Novog Sada skandirajući „Ratko Mladić“, „Radovan Karadžić“, ali su spremeni da stignu do Keja i napadnu antifašističku kolonu. LSV od tada tradicionalno obeležava ovaj datum, a 2009. godine, tim povodom je organizovana izložba fotografija troje novosadskih fotoreportera pod nazivom „Nije prošlo“, koji su zabeležili trenutak obračuna s neonacistima i huliganima maskiranim u patriote 7. oktobra 2007. godine.

ФАШИЗМУ!

7. ОКТОБАР, 2007. ГОДИНЕ
У 16 ЧАСОВА

УТРО ЗМАЈ ЈОВИЋИ И ЈУНКАРЕ

ИМПРЕСИОНИСТИ

Tražili hitnu zabranu SNP „Naši“

Liga socijaldemokrata Vojvodine pozvala je u aprilu 2013. godine Ustavni sud i ostale nadležne institucije da po hitnom postupku zabrane rad SNP „Naši“, jer je ta organizacija u više gradova Srbije lepila plakate usmerene protiv B92 i više nevladinih organizacija. Ti huligani su pretvodno, u januaru iste godine, prvo zapalili zastavu AP Vojvodine ispred prostorija LSV u Novom Sadu, a potom njene ostatke okačili na ulazna vrata „kao novogodišnju čestitku“, da bi zatim narednog vikenda u Novom Sadu i drugim gradovima Srbije, lepili plakate na kojima je spisak „najistaknutijih antisrpskih plaćeničkih organizacija“.

Tokom mandata Bojana Kostreša na mjestu predsednika Skupštine AP Vojvodine, pokrajinski parlament je tražio i u decembru 2005. godine dobio od MUP Informaciju o delovanju članova

neformalnih grupa i pojedinaca s neonacističkim obeležjima na području Republike Srbije i preduzimet merama Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije. U Informaciji koju je do-

bio, policija je upozorila da na teritoriji Srbije deluju različite klerofašističke, rasističke, šovinističke i slične organizacije poput „Obraza“, „Sinhedsa“, „Nacionalnog stroja“, pokreta „Krv i čast“, „Rasnih nacionalista – Rasonalista“ i pokreta „64 županje“, a pomenut je i skup Honveda, održan nešto ranije te godine u Novom Sadu. Na sednici održanoj 20. decembra 2005. godine, Skupština AP Vojvodine donosi zaključak kojim zahteva od Vlade Republike Srbije i drugih nadležnih organa da se onemogući delovanje navedenih neformalnih društvenih grupa i primene najstrože sankcije na pojedince koji deluju u tim grupama, da se zabrani delovanje političke organizacije – pokret „Obraz“, kao i da se onemoguće one aktivnosti neformalne društvene gru-

den u Užicu, Kragujevcu i Čačku. U Novom Sadu to nisu uspeli.

Briga za spomenike i nasleđe NOB-a

Liga socijaldemokrata Vojvodine ukazivala je u više navrata i na sramotno ophođenje prema spomenicima iz Narodnooslobodilačke borbe i reviziju prošlosti rehabilitacijom kvislinskih snaga. Poslanici i funkcioneri LSV tako su posebno apostrofali spomen-obeležje „Sloboda“ na Iriškom vencu i drastično propadanje koje trpi tokom prethodnih nekoliko godina, između ostalog i zbog krađe više bronznih reljefa, a nedavno i bronzone ploče teške 400 kilograma, neprocjenjive umjetničke vrednosti. Poslanica LSV Olena Papuga ukazala je na taj

problem u aprilu ove godine, resornom ministru Aleksandru Vučinu, a iz Ministarstva je dobita odgovor da će nesporazum oko nadležnosti za održavanje i zaštitu spomenika stradalima u NOB-u, rešiti nov zakon o spomen-obeležjima čiji je nacrt 20. aprila upućen Vladi Srbije radi razmatranja i usvajanja.

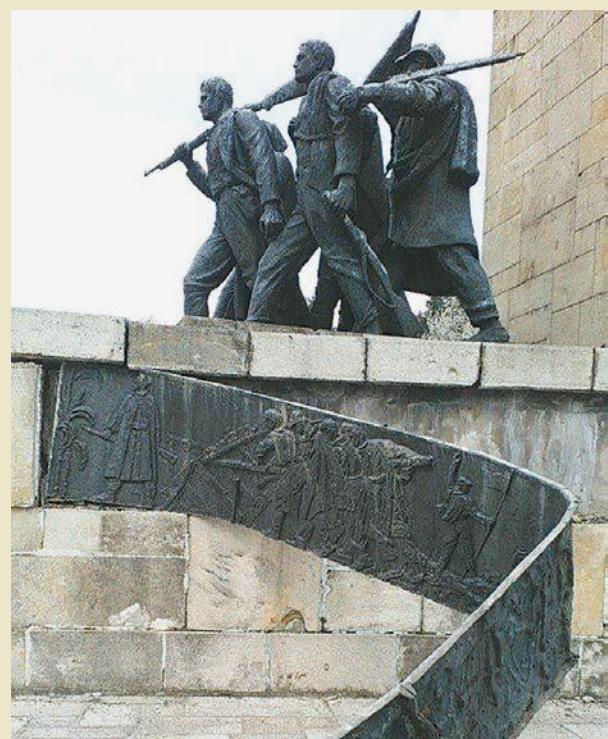
Čanak pisao ambasadorima

Na sraman tretman spomenika i uopšte antifašističke borbe, ukazao je i Nenada Čanak kada je u parlamentu, odlazak

Tomislava Nikolića u Moskvu na paradu povodom sedamdesete godišnjice pobede nad fašizmom, nazvao licemernim i poltronskim aktom prema Ruskoj Federaciji i Putinu lično. Čanak je od nadležnih zatražio da hitno preduzmu nešto povodom zaštite spomenika, a zatim je, kako je i najavio, o stanju spomenika upoznao ambasadore svih zemalja saveznica iz Drugog svetskog rata. AP Vojvodina, iako nema ingerencije u pogledu navedenih spomenika, još zimus je donela odluku da u narednih tri godine obnovi spomenik na Iriškom vencu i vrati nestale reljefe. Tu obavezu na sebe je preuzeo Pokrajinski sekretarijat za kulturu i informisanje na čijem čelu se, na predlog LSV, nalazi Slaviša Grujić.

Smeniti Nikolića zbog Draže

Lider LSV Nenad Čanak upozorio je nakon rehabilitacije Dragoljuba Draže Mihailovića, da je u pitanju nastavak grubog prekravanja istorije, relativizacije antifašističke borbe i herojske žrtve svih koji su poginuli boreći se protiv okupatora i kolaboracionista, u kojem je očito zlo-upotrebljen i institut predsednika države kao vid pritiska na

pravosuđe, s obzirom na to da su njegov savetnik Oliver Antić i Smilja Avramov koju je odlikovalo tri meseca kasnije, imali ključnu ulogu u toj rehabilitaciji. – Rehabilitacija Draže Mihailovića apsolutno predstavlja jedan od najtežih udara evropskim integracijama i stabilnosti regiona u proteklih desetak godina. Savsim je sigurno da to nije samo, kako to želi da se predstavi, rehabilitacija četničkog komandanta, generala Mihailovića, nego je u pitanju rehabilitacija jednog čitavog načina razmišljanja koji je doveo do užasnih pokolja po Sandžaku, istočnoj Bosni, pa i celoj Srbiji – upozorio je Čanak, navodeći da bi Nikolić morao hitno biti uklonjen s mesta predsednika Srbije, jer će šteta koju nanosi, daleko nadići njegov predsednički mandat.

BORBA ZA LJUDSKA PRAVA I MEĐUNACIONALNU TOLE

Ako država nije u stanju da zaštiti naše komšije, ligaši će ih sačuvati

Neće nam biti prvi put. Radili smo to devedesetih, radićemo ponovo. I uvek kada treba, poručio je tada Čanak

Aktivisti Lige socijaldemokrata Vojvodine u Novom Sadu, Vršcu, Somboru i Staroj Pazovi, munjevito su reagovali kada su tokom tri oktobarska dana, hooligan kamenicama i Molotov-ljevima koktelima vandalizovali pekare i druge objekte čiji su vlasnici pripadnici albanske ili goranske nacionalne zajednice.

Mobilizacija ligaša

Zamenik pokrajinskog sekretara za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, Aleksandar Jovanović, takođe je javno, na konferenciji za novinare pred jednom od demoliranih pekara, najoštrije osudio takav vandalizam i pozao nadležne organe da što hitnije reaguju. Komentarišući navode po koj-

ma je policija vlasniku razbijene pekare poručila da neće reagovati, jer su razbijena samo dva stakla, te da je materijalna šteta mala, Jovanović je pitao šta je potrebno da se desi da policija počne da radi svoj posao, da sprovodi zakone i poštuje Ustav? A lider LSV Nenad Čanak poručio je istog dana da odmah mora prestati sejanje straha u Vojvodini.

– Ako policija nije u stanju da zaštiti nedužne i lojalne građane ove zemlje, neka se na ulicama nađe žandarmerija i vojska. Ako država nije u stanju da ovo zaustavi, ligaši će čuvati svoje komšije. Neće nam biti prvi put. Radili smo to devedesetih, radićemo ponovo. I uvek kada treba – naveo je tada Čanak.

Na inicijativu zamenika predsednika LSV, Bojana Kostreša, koji je i zamenik predsednika

Odbora za odbranu i unutrašnje poslove, sednica tog Odbora održana je u Novom Sadu. On je pritom poručio da svi ti slučajevi moraju dobiti sudski epilog, a napadi na objekte ne mogu biti kvalifikovani kao oštećenje tuđe stvari, već kao krivično delo raspirivanja verske, nacionalne i rasne mržnje i netrpeljivosti.

Član Predsedništva LSV, Aleksandar Kravić, ukazao je da ligaši kao i 1991. godine, ustanju protiv onih koji sprovode fašistički teror nad nedužnim građanima, te da će, ukoliko bude potrebno, biti preduzete i drugačije mere. I jesu, pa je nekoliko večeri više ligaša čuvalo pojedine pekare kako bi se sprečili eventualni incidenti i podrili uplašeni ljudi. Pored poziva nadležnim organima da hitno reaguju, ligaši i ligašice su izlepili plakate s porukom „Nemoj da diraš mog komšiju“.

Doručak kod „Dva brata“

Liga socijaldemokrata Vojvodine nije se povlačila ni pred

batinašima nakon proglašenja nezavisnosti Kosova 17. februara 2008. godine, kada su širom Vojvodine zabeleženi incidenti čija su meta bile i pekare. LSV je najoštrije osudila akciju grupe građana u Somboru, koji su, zbog proglašenja nezavisnosti Kosova, prolaznicima besplatno delili hleb i pecivo ispred pekara čiji su vlasnici Albanci. U znak solidarnosti, narodni poslanici Nenad Čanak i Aleksandar Marton s aktivistima u organizaciji „Građanske Vojvodine“, 5. marta doručkivali su u pekari „Dva brata“ i pilici kafu u poslastičarnici „Makijato“. Februara 2009. godine, lider LSV Nenad Čanak ponovo je posetio bojkotovanu pekaru u Somboru, podsetio da je godinu dana prošlo od sramnog izliva „patriotizma“ i u razgovoru s vlasnikom poručio da se tako nešto nikada više ne sme ponoviti.

Protiv divljanja „navijača“ u Hrtkovcima

Liga socijaldemokrata Vojvodine više puta je reagovala nakon incidenta u Hrtkovcima, pa je tako i nakon poslednjeg koji se dogodio 27. novembra 2012. godine, zatražila najstrože kazne za „navijače“ koji su tog dana uz nemiravali lokalnog rimokatoličkog sveštenika, poručujući da su ligaši telima branili svoje komšije Hrvate pre dvadeset godina, te da nema nameru da dozvoli da ih neko sada ponovo uz nemirava.

Očišćeno desetine tabli

Aktivisti Opštinskog odbora Lige socijaldemokrata Vojvodine Bela Crkva, na Međunarodni dan maternjeg jezika, 21. februara ove godine, oči-

Vratili proteranog Munira Išića

Zahvaljujući reakciji ligaša iz Bele Crkve, kao i činjenici da je na njegov slučaj lider LSV Nenad Čanak upozorio uživo tokom televizijskog gostovanja, meštanin Munir Išić, vlasnik radnje s pogrebnom opremom, koji je nakon pretnji da se iseli iz Bele Crkve, 6. februara 2014. godine i brutalno pretučen, vratio se svojoj kući. Naime, nasilnici koji su ga pretukli, naredili su mu da zatvori prodavnicu i da se u roku od 24 časa s porodicom iseli iz tog grada, te da ni slučajno ne prijavljuje policiji šta mu se dogodilo. I Munir Išić i njegova porodica odmah su napustili Belu Crkvu i gotovo mesec dana niko nije znao gde su. Čanak je 2. marta, gostujući na TV „Pink“ uživo u emisiji „Teška reč“, skrenuo pažnju na taj stravičan slučaj, ističući da je danas „to Munir, sutra će biti Zoltan, prekosutra će biti Jan“. Ubrzo, Išić se, ohrabren Čankovim istupom, vratio u Belu Crkvu, a ligaši su nekoliko dana čuvali stražu pred njegovom kućom. Čak 50 ljudi sačekalo ga je pred kućom kad se vratio i na taj način pokazalo mu da nije sam, a on je već u aprilu ponovo otvorio prodavnicu i vratio se normalnom životu.

RANCIJU

stili su višejezične table na ulazu i izlazu iz Bele Crkve, koje su nekoliko dana ranije, po četvrti put u proteklih nekoliko godina, išarane crnim sprejom. U saopštenju su poručili da će to uraditi i svaki sledeći put. Slične situacije dešavale su se širom Vojvodine, pa su tako u julu 2013. predsednik novosadskog Gradskog odbora LSV, Aleksandar Kravić, i predsednik Izvršnog odbora GrO LSV, Robert Kolar, očistili višejezičnu tablu na ulazu u

Zaštitite Smajila Mašića!

LSV je 15. februara ove godine, od nadležnih državnih organa zatražila da hitno pronađu i sankcionisu autore i distributer skandaloznog letka na račun nacionalne pripadnosti Vrdničanina Smajila Mašića, koji su se u tom mestu pojavili tokom proteklih izbora za Savet mesne zajednice. Budući da se on sada ne oseća bezbednim u mestu u kojem časno i poštano živi 45 godina, najmanje što policija može učiniti, jeste da mu tu bezbednost garantuje, istaknuto je tada.

Novi Sad, kraj Mosta slobode. Na toj tabli, nepoznati počinioci su dva dana ranije plavim sprejom išarali slova (kritica-

ma) u naziv Novog Sada na slovačkom i mađarskom jeziku. Članice i članovi Omladine Gradske organizacije LSV Zrenjanin, očistili su tablu na ulasku u taj grad u novembru 2011. godine, na kojoj je bio prefarban naziv grada na mađarskom jeziku. Da takvi postupci LSV imaju smisla, najbolje pokazuje slučaj iz januara 2013. godine, kada su, takođe, nepoznati počinoci sprejom išarali naziv naseljenog mesta isписан na rusin-

skom jeziku, na višejezičnim saobraćajnim znacima na ulazu i izlazu iz naselja Bikić Do u šidskoj opštini. Predsednica Radne grupe za nacionalne manjine pri Skupštini Srbije, Olena Papuga, zatražila je tada reakciju nadležnih državnih organa i dodala da će ih, ukoliko ti znaci ne budu očišćeni u naredna dva dana, ona očistiti. Apel je tada bio dovoljan, jer su već sutradan table očistili policija i komunalne službe.

Dugogodišnja borba za ravnopravnu upotrebu jezika

Za vreme dok se Nenad Čanak nalazio na čelu Skupštine AP Vojvodine, 8. maja 2002. godine, parlament je doneo odluku da hrvatski jezik, kao šesti zvaničan, bude uveden u službenu upotrebu u AP Vojvodini. Borba za ravnopravnu upotrebu jezika i pisma nacionalnih zajednica u Vojvodini traje sve vreme, ne smanjenom žestinom. Tako su poslanici i poslanice LSV u Skupštini AP Vojvodine, podržali 8. aprila ove godine usvajanje Predloga pokrajinske skupštinske odluke o polaganju prijemnog ispita odnosno ispita za proveru sklonosti i sposobnosti za upis na visokoškolsku ustanovu na jezicima nacionalnih zajednica.

Vratiti jezik društvene sredine

Podsetimo, na jesen 2014. godine, upravo na inicijativu pokrajinskog poslanika LSV Aleksandra Martona, Odbor za obrazovanje Skupštine APV usvojio je zaključak kojim se sugerise Pokrajinskom

cijativu da se u određenim lokalnim sredinama otvore ogledna odeljenje za izučavanje jezika društvene sredine. Kako odgovora nije bilo, u februaru 2015. godine, Marton i narodna poslanica LSV Olena Papuga pisali su ministru prosvete Srđanu Verbiću i pokrajinskom sekretaru za obrazovanje Mihalju Njilašu. Za razliku od resornog ministarstva, Pokrajinski sekretarijat je na pismo kulturno odgovorio – da trenutno rade na prikupljanju podataka o za-interesovanosti i mogućnosti za izučavanje jezika društvene sredine. Marton je zahtev

za uvođenje jezika društvene sredine ponovio i 21. februara, na Dan maternjeg jezika, a obeležavanje tog dana pratila je celonedeljna kampanja na Fejsbuku i ostalim društvenim mrežama, u kojoj su deljeni elektronski leci i prezentovane dugogodišnje aktivnosti LSV u pogledu prava nacionalnih zajednica i problema za čije se rešavanje tokom godina Liga zauzela.

Vučićev očećanje

Papuga je bila izuzetno aktivna u Narodnoj skupštini, pa je tako u februaru 2013.

Gоворили и када не маје предвиђао

Odbornik LSV u zrenjaninskoj skupštini, Tibor Vaš, govorio je na mađarskom uprkos tome što Skupština Zrenjanina nije obezbedila prevodioca, iako su u tom gradu u službenoj upotrebi četiri jezika – srpski, mađarski, slovački i rumunski! Ništa bolje nije prošao ni poslanik LSV Karolj Čizik kada je pokušao da se u Narodnoj skupštini Republike Srbije obrati na svom maternjem, mađarskom jeziku.

Za razliku od njega, pokrajinski poslanik LSV Adam Paljov reagovao je u junu 2012. godine na odluku Ustavnog suda Srbije da ospori pokrajini pravo da bliže određuje pitanja upotrebe jezika i pisma nacionalnih zajednica, obraćajući se poslanicima u vojvođanskoj skupštini na maternjem, slovačkom jeziku.

godine, zatražila od Ministarstva prosvete informaciju koliko će odeljenja na jezicima nacionalnih zajednica

dru Vučiću i od njega dobila obećanje da će učenici rusinske nacionalne zajednice dobiti nedostajuće udžbenike, kao i da će se vlada pozabaviti time da svi pripadnici nacionalnih manjina dobiju udžbenike koji im nedostaju.

Branili mrežu sudova

Takođe, Liga je u novembru 2013. godine upozorila da se Zakonom o mreži sudova razbijaju utvrđena sedišta sudova i javnih tužilaštava u Vojvodini, s jasnom namerom da se na taj način demontira njena geografska granica i njena autonomija, i to po cenu da se pritom najgrublje krše prava nacionalnih zajednica na upotrebu maternjeg jezika! Predsednik LSV Nenad Čanak o tome je pismom obavestio sve ambasadore u Srbiji, kancelariju Saveta Evrope i šefu Delegacije EU u Srbiji, Majku Davenportu.

sekretarijatu za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice da u saradnji s Ministarstvom prosvete pokrene ini-

BORBA DA SE SRBIJA SUOČI S PROŠLOŠĆU KAKO BI GRADILA BUDUĆNOST

POTREĆI PUT: LUSTRACIJA!

Liga socijaldemokrata Vojvodine ponovo u republičkom parlamentu podnosi Predlog zakona o odgovornosti za kršenje ljudskih prava, poznatiji kao Zakon o lustraciji. Tekst zakona biće istovetan istoimenom zakonu koji je istekao 11. juna 2013. godine, s tom razlikom što ovoga puta neće imati ograničen rok trajanja – najavio je generalni sekretar LSV Bojan Kostreš. Podsetimo, taj zakon je prestao da važi pre dve godine, nakon decenije njegove opstrukcije i neprimjenjivanja. Uprkos svim pokušajima LSV i 2010. i 2013. da se zakon produži, a kada je ipak zastareo – vrati u skupštinsku proceduru, političke volje u zemlji za to nije bilo.

Da nam se devedesete ne bi ponovile

– Upozoravali smo da će se, ukoliko zakon zastari, izvući svi oni

koji su tukli, ubijali, proganjali, hapsili, prisilno mobilisali, sejali mržnju i proterivali. Govorili smo da je lustracija važna za to da se Srbija konačno suoči s prošlošću da bi mogla graditi budućnost. Nažalost, nije bilo

sluha da se zakon produži i sproveđe u delo. Zato ćemo sada pokušati i treći put. Podnećemo predlog zakona i pozvati sve zainteresovane

za promenu političkog sistema u Republici Srbiji da ga podrže. Lustracija je važan činilac u borbi protiv korupcije, borbi za nezavisno sudstvo i borbi protiv svakog nasilja, pa očekujemo da je poslaničkim potpisima podržane sve parlamentarne stranke koje se zalažu za bolje društvo i nastavak evropskog puta Srbije. Podršku očekujemo i od vanparlamentarnih stranaka i nevladinih organizacija – poručio je Kostreš.

– Lustracija je važna i zbog toga da nam se devedesete ne bi ponovile. Pokušaji narušavanja međunarodnog sklada u Vojvodini, paljenjem pekara oktobra prošle godine ili vraćanje retorike devedesetih kroz istupe Vojislava Šešelja i njegovih saradnika, samo su neki od pokazatelja da bi se upravo to moglo dogoditi – ukazao je Bojan Kostreš.

„Neupotreblijen“ 10 godina

Podsetimo, tri godine pre isteka roka važenja tog zakona, 2010. godine, LSV pokreće kampanju „Podvuci liniju“ i prikuplja potpise podrške za produženje roka važenja zakona za

dodatnih deset godina. Širom Vojvodine osvanuli su bilbordi i plakati, građanima je deljen promotivni materijal, ligašice i ligaši su na konferencijama za novinare, a zatim i na tribinama upoznali javnost s tim da lustracija nije ni revansizam, ni preki sud, ni osveta, nego instrument pravde koji podrazumeva da ljudi koji su u nekom periodu kršili ljudska prava, odgovaraju

streš najavljuje da će Liga zatražiti od Narodne skupštine Republike Srbije da se hitno izjasni o produženju važenja Zakona o lustraciji. Pet meseci je u više navrata tražio podršku za tu inicijativu. Između ostalog, pisao je predsednik Srbije Tomislavu Nikoliću, predsedniku parlamenta Nebojši Stefanoviću i premijeru Ivici Dačiću.

Usvojen i amandman LSV

Marta 2011. godine, Narodna skupština Republike Srbije usvojila je amandman LSV na Zakon o ministarstvima, kojim je Ministarstvo za ludska i manjinska prava, državnu upravu i lokalnu samoupravu obavezalo na formiranje i obezbeđivanje uslova za rad i položaj Komisije za ispitivanje odgovornosti za kršenje ljudskih prava, poznatije kao Komisija za lustraciju.

za to. Takođe, ukazivano je i da bi lustraciju trebalo da sprovodi nezavisna komisija koja bi, kao što je i predviđeno zakonom, bila izabrana u Narodnoj skupštini, s mandatom od šest godina, a na njenom čelu bio bi sudsija Vrhovnog suda.

Lider LSV Nenad Čanak je na Međunarodni dan borbe protiv fašizma, rasizma i antisemitizma, 9. novembra 2010. godine, u Narodnoj skupštini Republike Srbije zvanično predao predlog zakona za produženje važenja zakona o lustraciji, a 2011. godine ponovo predocio da taj zakon treba produžiti i da se s lustracijom nikada ne može zakanititi.

Nova kampanja

Ni ta inicijativa ne prolazi, ali LSV ne odustaje. Januara 2013. godine, Bojan Ko-

Koštunica bio brana lustraciji

Pored već poznatih kočničara lustracije (SPS-SRS-SSJ) koji su bili u opoziciji, jedan od najglasnijih protivnika pročišćenju društva na ovaj način, bila je Demokratska stranka Srbije. U trenutku kad je zakon usvajan, 30. maja 2003. godine, Koštuničini partijski vojnici nisu hteli da budu ni u sali, tj. da prisustvuju raspravi, a njihov portparol Andreja Mladenović rekao je da to nije prioritet za Srbiju. Takođe, pola godine nakon što je Vojislav Koštunica izabran za premijera, članovi Komisije za lustraciju kolektivno su podneli ostavke. Razlog njihovog povlačenja bio je u tome što od Vlade Srbije nisu dobili podršku ni u pogledu sredstava, ni prostorija iz kojih bi obavljali svoju delatnost. Pored toga, bilo je predviđeno da u sastavu komisije bude i jedan predstavnik opozicije, ali su to bojkotom odbili predstavnici SRS-a, SPS-a i Stranke srpskog jedinstva. Ostavke članova komisije parlament nije razmatrao.

LSV je, između ostalog, 15. i 16. marta objavila plaćene oglase na naslovnim stranama dnevnih listova, kako bi upozorila javnost i sve političke aktere u zemlji, na to da za tri meseca zakon ističe i da će se, ako ne bude produžen, tada izvući svi oni koji su tukli, ubijali, hapsili, prisilno mobilisali, proterivali, sejali mržnju... Uprkos svemu, 12. juna 2013. godine, Zakon o lustraciji prestao je da važi. Kostreš tada najavljuje prikupljanje poslaničkih potpisa za vraćanje tog zakona u parlamentarnu proceduru. Neophodna su 84 potpisa, a Kostreš u tom trenutku računa na oko 70. U međuvremenu, dolazi do novih izbora i menja se slika u republičkom parlamentu i tako dolazi 2015. kada LSV nastavlja borbu za novi zakon i lustraciju.

BORBA ZA SVOJU DOMOVINU

ZAJEDNO PROTIV POPLAVA, ZEMLJOTRESA I BOMBI

Potresne slike koje su polovinom maja 2014. godine stizale sa svih strana popavljenih građova u Srbiji i Save koja preti da potopi Šabac, Sremsku Mitrovicu, sela u šidskoj opštini i još mnogo naselja, ujedinile su sve građane, bez obzira na versku, nacionalnu ili političku pripadnost. Na istom poslu ujedinili su se navijači, studenti, penzioneri, nezaposleni, vojska, policija, baš svi. U odbranu Sremske Mitrovice u Šida, stalno je i oko 250 ligašica i ligaša koji su došli iz nekoliko gradskih i opštinskih odbora.

Zajedno u borbi protiv vodene stihije

U pomoć su Mitrovčanima i Šidancima pritekli Novosađani,

Pančevci, Subotičani, Kikindžani, Vrščani, zatim ligaši iz Opova, Kovačice, Srbovana, Bačke Topole, Bača... Osim u Sremskoj Mitrovici, članovi i simpatizeri LSV pomagali su u odbrani od poplava i u Šapcu, Sremskoj Rači i u Šidu. U moru ljudi koji su punog srca i svom snagom punili i nosili džakove, bili su i republički poslanik i potpredsednik LSV Đorđe Stojšić, pokrajinski poslanik Robert Kolar, pančevački odbornici Vladan Keljević i Miloš Veselinov, novosadski odbornik Nenad Vezmar, subotička odbornica Mirana Dmitrović, bačkotopolski odbornik Radojan Radovanović i mnogi drugi. U više odbora organizovana je pomoć u hrani, namirnicama i svemu što je unesrećenim ljudi-

LIGAŠI POMAGALI PRILIKOM ZEMLJOTRESA U KRALJEVU

ma bilo najpotrebnije.

U proteklih 25 godina, ligaši i ligašice uvek su nesebično pomagali kada je zemlja bila u problemu. Sve svoje raspoložive resurse ponudili su i tokom bombardovanja 1999. godine, ali i kada su strašne poplave zahvatile Srbiju u maju 2014. i kada je 2011. godine Kraljevo zadesio stravičan zemljotres.

Pomoć za Jamenčane

Nekoliko gradskih i opštinskih odbora LSV pokrenulo je akcije humanitarne pomoći za nastrandale u poplavama i u svojim prostorijama prikupljalo hranu, vodu, odeću i sredstva za ličnu higijenu. Samo u prvih nekoliko dana prikupljanja pomoći, iz novosadskog odbora i odbora LSV

u Kovačici i Beloj Crkvi, otišla su četiri kamiona robe. Krajem 2014. godine, više odbora LSV organizovalo je i prikupljanje pomoći za šest porodica iz Jamine, sela u kojem živi oko hiljadu ljudi, a voda je oštetila ili uništila gotovo 300 kuća, od kojih su 22 morale biti potpuno srušene. Pomoći im je trebala u svemu i od svakog. Za ovih šest porodica, u gotovo identičnom iznosu, ligaši i ligašice kupili su belu tehniku ili nameštaj, u zavisnosti od pojedinačnih potreba.

A obezbeđeni su i novogodišnji paketići za najmlađe članove njihovih porodica.

Ligaši stigli i u Kraljevo

Kada je 3. novembra 2011. godine Kraljevo pogodio strahovit

zemljotres, u kojem su dve osobe poginule, 200 je povređeno, a 800 objekata pretrpelo teška oštećenja, ligaši se nisu libili ni časa i među prvima su pritekli u pomoć. Put 250 kilometara udaljenog Kraljeva krenulo je 66 ligaša i ligašica koji su 13. i 14. novembra dobro zapeli da bi uradili što više mogu. Radili su na popravljanju krovova, raščišćavanju šuta, iznošenju stvari iz polusrušenih kuća, a omladina je pomagala u poslovima administracije u upravi. Najviše njih ipak je bilo angažovano na sređivanju Zdravstvenog centra Kraljevo.

U pomoći je pritekao i predsednik LSV koji je, nakon sastanka s gradonačelnikom Kraljeva, Ljubišom Simovićem, za sve vredne radnike skuvao lovački gulaš.

– Mislim da su ovakvi trenuci pravi trenuci u kojima se treba podsetiti da smo svi, pre nego što smo postali pripadnici raznih stranaka, bili ljudi. I da to treba da bude nauk da nam ne trebaju nesreće da bi nas spajale – rekao je tada Nenad Čanak. On je poručio da su ligašice i ligaši u Kraljevo došli da vide da li mogu biti od neke pomoći i da se nada da će se videti i u nekim boljim okolnostima.

POSLANIK LSV ĐORĐE STOJŠIĆ NOSI DŽAK PRILIKOM PROŠLOGODIŠNJIH POPLAVA

Ostajemo ovde, niko nema prava na kapitulaciju!

Nakon što su prve bombe pale na Vojvodinu 24. marta 1999. godine, kada je počelo NATO bombardovanje SR Jugoslavije, predsednik Lige socijaldemokrata Vojvodine, Nenad Čanak, stavljao je čitavu LSV na raspolažanje u odbrani zemlje. Sve članove Lige o toj svojoj odluci obavestio je pismom u kojem je obraziožio svoju odluku, istakavši da se

događa sve ono protiv čega su se borili i čega su se godinama pribjavali, a znali da će se dogoditi.

– Mi, Vojvođani, nemamo rezervnu domovinu. Liga nema rezervni položaj... Branićemo Vojvodinu od svih koji joj ne žele dobro. Jer Vojvodina nema nikoga osim nas, a mi nikoga osim nas samih. Vojvodina pripada Vojvođanima i svako ko na nju bací bombu, naš

je neprijatelj. Pre osam godina rekli smo: NEĆEMO DA SE DELIMO, NEĆEMO DA SE SELIMO. To važi i danas. Nećemo dozvoliti da nas podele pod izgovorima lažnih patriotizama. Nećemo dozvoliti da nas rasele zbog svojih političkih ciljeva. Nećemo promeniti ništa u svojim uverenjima. Nismo žeeli

da budemo topovsko meso za ratove Slobodana Miloševića, ne

pristajemo da budemo izdajnici jedine domovine koju imamo. Neka svako postupi vođen svojim ubednjima i neće pogrešiti. Ostajemo ovde. Niko nema pravo na kapitulaciju – zaključio je Čanak.

Iako su bombe padale svakog dana, Liga politički nije mirovala. Organizovane su razne kampanje kojom su ligaši, na sebi svojstven

način, uticali na građane. Štampa je serija nalepnica sa sloganom „Ko umre od straha, pređe mu na dači“, a deljena je i knjiga „Ratovi tek dolaze“. Zapažen je bio i intervju koji je Čanak dao listu „National“ 17. aprila 1999. godine, u kojem je, između ostalog, rekao: „Sasvim je jasno da je novosadske mostove srušio Novosadski korpus ruševi Vukovar 1991. godine“.

BORBA ZA ČISTE RAČUNE

Poreska uprava Vojvodine: Da sami ubiramo porez

Liga socijaldemokrata Vojvodine podržala je Nacrt zakona o finansiranju AP Vojvodine, koji je Pokrajinska vlada u februaru ove godine, posledila Skupštini APV a koji, između ostalog, podrazumeva formiranje Poreske uprave Vojvodine. Šef poslaničke grupe LSV, Dušan Jakovljev, ukazivao je u više navrata na važnost te institucije, između ostalog, i da bi se njenim formiranjem razbila fama o tome s koliko novca Vojvodina učestvuje u budžetu Republike Srbije. Kao još jedan dokaz potrebe za tom institucijom, ukazao je na to da je Poreska uprava Srbije tražila da naknadu za odvodnjavanje plaćaju i oni koji imaju atmosfersku kanalizaciju, a obrasci su upućeni i onima koji više nisu živi?

Podsetimo, osnova tog Nacrta zakona jeste platforma za izradu zakona o finansiranju AP Vojvodine, koju je pokrajinski parlament usvojio u novembru 2013. godine. Republička administracija, kao što je poznato, od donošenja Ustava nije obezbedila ustavom garantovanih sedam odsto novca iz republičkog budžeta za Vojvodinu i taklo je oštetila za preko milijardu evra. A platformom iz 2013. godine, predloženo je da APV preko pokrajinske poreske uprave ubira poreze i javne dažbine na svojoj teritoriji do iznosa od sedam odsto, zagarantovanog Ustavom Srbije. Takođe, između ostalog, predlaže se i da neposredni porezi koji se ubiraju u Vojvodini, ostaju u pokrajini kao i da porez na dodatu

vrednost (PDV) i akcize pokrajina ubira do zagarantovanog iznosa od najmanje sedam odsto republičkog budžeta, dok bi ostatak bio prosleđen republici.

Reosnovati Statistički zavod Vojvodine

Liga socijaldemokrata Vojvodine godinama insistira na reosnivanju Zavoda za statistiku AP Vojvodine, jer pokrajina ima veliku potrebu za obrazovanjem statističke službe na svojoj teritoriji. Budući da je 2011. godine izostala podrška kalicionih partnera, ta inicijativa LSV nije uspela da se nađe u Regionalnom prostornom planu. Tadašnja potpredsednica Izvršnog odbora LSV i potpredsednica Skupštine APV, Maja Sedlarević, upozorila je i tada tokom javne rasprave, a to ponavljala i narednih godina, da su republički podaci pokazali da se statistika ne prikuplja na pokrajinskom ili regionalnom nivou.

– To znači da se mogu dobiti svi podaci u vezi s Republikom Srbijom ili pojedinim lokalnim samopravama, ali kada vam trebaju podaci za AP Vojvodinu, onda se moraju obrađivati pojedinačni

rezultati iz svih lokalnih samopravaca, koji često nisu pouzdani – upozorila je Sedlarevićeva. Potrebu za Statističkim zavodom Vojvodine pokazala je prošle go-

dine i Demokratska stranka, uvešto i u svoj program za Vojvodinu. Sedlarevićeva je tada pozdravila takav preokret u stavovima DS-a, podsetivši da je upravo njihov funkcijer Dragoslav Perović nekoliko godina ranije, javno obabio tu inicijativu LSV, čime je izgubljeno dragoceno vreme. Tih dana oglasio se i direktor Republičkog zavoda Srbije za statistiku, Dragan Vukmirović, navodeći da je „apsolutno nepotrebno“ obnavljati vojvođanski statistički zavod.

Sedlarevićeva mu je predložila sve zakonske osnove za to i ponovila da nije reč o formiranju paralelne institucije u odnosu na republički zavod. Podsetila je i da je u AP Vojvodini do 1991. godine, postojao Pokrajinski zavod za statistiku koji je prikupljaо, istraživao i publikovao statističke podatke koji su bili neophodni za ekonomski, demografski i ukupni društveni razvoj Vojvodine, samim tim i Srbije i Jugoslavije, te da je bio najbolji zavod u SFRJ, a da se njegovi podaci koriste i danas. Maja Sedlarević je u ime LSV pozvala Vukmirovića da objasni javnosti kako to da Vojvodini ne treba zavod za statistiku koji je imala, a Grad Beograd i može i treba i ima Zavod za statistiku. – Činjenica je i da dok smo imali odgovore na pitanja koliko zarađujemo, koliko plaćamo i koliko se i za šta zdužujemo i šta time gradimo, Vojvodina nije bila nedovoljno razvijena regija – poručila je ona.

BORBA ZA INSTITUCIJE

SPREČEN ISTORIJE

Prošlo je evo četiri meseca od neuspelog pokušaja da se Vojvodini, pored njenog rođenog grba i zastave koje godinama koristi, nametnu tzv. tradicionalni simboli.

Samozvane „patriote“ iz DSS-a i SNS-a koji su računali da je ovo već gotova stvar, ostali su kratkih rukava, a stručnjaci su zaključili da predloženi „tradicionalni“ simboli, najblaže rečeno – nisu tradicionalni. Podsetimo, upravo na taj detalj upozoravala je Liga socijaldemokrata Vojvodine i zato njeni poslanici i poslanice i nisu glasali za predložene simbole. Baš zato što su čist falsifikat i nisu tradicionalni. Istovremeno, sprečeno je nametanje prakse da APV obavezno svakodnevno koristi dva grba i dve zastave.

I ovoga puta, Liga socijaldemokrata Vojvodine bila je poslednja linija odbrane Vojvo-

dine, jer su njeni poslanici bili protiv te odluke, a očigledno je da su njihovi argumenti o falsifikatu navodnih tradicionalnih simbola bili dovoljno ubedljivi, pa su poslanici DS-a i NDS-a odlučili da se uzdrže od glasanja da bi odluka na kraju dobila 50 glasova – SVM-a i opozicije.

Tradicionalni i tradicionalniji

Poslanici LSV danima su, pred održavanje navedene sednice, upozoravali da su predložena obeležja sporna i s političke strane, jer identificuju Vojvodinu s tvorevinom iz XIX veka (iako je nesporno da je to ona bila), a ona je danas pokrajina 21. veka i evropska regija. Šef poslaničke grupe LSV u pokrajinskom parlamentu, Dušan Jakovljev, u više navrata isticao je da se Liga tome protivi,

Borba za VANU(K)

Nenad Čanak je bio na čelu Skupštine AP Vojvodine kada je 23. oktobra 2003. godine, reosnovana Vojvođanska akademija nauka i umetnosti. Tokom tadašnje rasprave, Čanak je, između ostalog, istakao: „Vojvođanska akademija nauka i umetnosti treba da posluži jednoj jednostavnoj stvari, a to je da se jasno sagleda interes građanki i građana Vojvodine, vojvođanskog prostora kao celine svih različitosti, da sve nacionalne zajednice i svi oni koji žive u Vojvodini, imaju gde da rasprave pitanja važna za zajednički život. Da se u naučnom smislu dokažu, u umetničkom smislu pokažu...“ Reosnovana Vojvođanska akademija nauka i umetnosti (VANU) postojala je do jula 2012. godine, kada je odlukom Ustavnog suda Srbije onemogućeno njen finansiranje. Uprkos očiglednoj nameri USS, VANU tada nije ugašena, već je nastavila da funkcioniše praktično kao nevladina organizacija. Prvu VANU, osnovanu 1979. godine, ukinuo je Slobodan Milošević 1992. godine. A onda je za 7. jul ove godine, zakazana sednica Skupštine AP Vojvodine na kojoj se odlučuje o predlogu Pokrajinske vlade za osnivanje javne ustanove „Vojvođanska akademija nauka, umetnosti i kulture“ (VANUK). Na nov talas negativnih komentara osvedočenih centralista i njihovih stranaka, Bojan Koštreš je odgovorio da regionalne akademije postoje i u Evropi, i u zemljama u okruženju, te da „nacionalistima i centralistima ne smeta akademija RS, ali im smeta akademija Vojvodine“.

CIP – Katalogizacija u publikaciji

Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
329.14 (497.113)

Slobodna Vojvodina/glavni i odgovorni urednik

Dušan Jakovljev. – God. 1, br.1 (1998) - .

- Novi Sad:

Liga socijaldemokrata Vojvodine, 1998 - ,
- Ilustr. ; 31,5cm

Mesečno.

ISSN 1821-1186

COBISS.SR-ID 138618119

JE I ZNAMENJE AP VOJVODINE

O FALSIFIKOVANJE VOJVODINE

jer je tu zapravo reč o pokušaju menjanja koncepcije Vojvodine i vraćanja na koncept iz XIX veka.

Vojvodina nije nastala Koštuničinim Ustavom

To nije bio prvi falsifikat koji je LSV zaustavila. Podseti-

mo, maja prošle godine, u Statutu AP Vojvodine koji je usaglašavala Radna grupa pokrajinske vlasti i opozicije, našla se formulacija po kojoj ispada da je Vojvodina nastala Ustavom iz 2006. godine. Da se LSV nije pobunila, tako bi i ostalo, što znači da – Vojvodina onako kako

je osnovana, tako može biti i ukinuta.

Da se ne zaboravi šta je bilo 31. jula 1945.

Liga socijaldemokrata Vojvodine izborila se u maju 2013. godine i da se u Deklaraciju o zaštiti ustavnih i za-

konskih prava AP Vojvodine, unese i rečenica da je „autonomija Vojvodine istorijsko i prirodno pravo njenih građana, jer je nastala i potvrđena voljom njenih naroda na Skupštini izaslanika naroda Vojvodine u Novom Sadu 30–31. jula 1945. godine, kada su oni jedinstveno

odlučili da se Vojvodina, kao Autonomna Pokrajina, priključi Srbiji“. Kako je objasnio Branislav Bogarški, antifašističke vrednosti jesu suština ovog Liginog amandmana, jer su one deo istorije i Republike Srbije i Vojvodine, kojim treba da se ponosimo.

Promocija zastave šetnjama

AP Vojvodina je grb i zastavu dobila za vreme mandata Nenada Čanka na čelu Skupštine AP Vojvodine, grb 2002. a zastavu 2004. godine. Liga socijaldemokrata Vojvodine prvi defile sa zastavama APV, organizovala je kao protest 2006. godine u Zrenjaninu, nakon odluke privremenog organa predvođenog DSS-om da ona bude skinuta sa zgrade Skupštine grada. A 2010. godine, 27. februara, na dan šeste godišnjice od usvajanja Odluke o zastavi AP Vojvodine u pokrajinskom parlamentu, LSV je organizovala šetnju centralnim novosadskim ulicama s 300 zastava APV. Tom prilikom, Omladina LSV je nosila i zastavu Vojvodine dugačku 15, a široku šest metara. Prva šetnja s 1.000 vojvođanskih zastava usledila je 14. jula iste godine u Novom Sadu, u sklopu obeležavanja 20. rođendana LSV. U Subotici je defileom 1.000 vojvođanskih zastava obeležen 21. rođendan LSV 14. jula 2011. godine, 2013. godine 1.000 vojvođanskih zastava prošlo je i centralnim ulicama Kikinde, a u septembru 2014. i Žabljka. Uprkos činjnicima da je postojanje zastave utemeljeno i u Ustavu Republike Srbije, koji joj to garantuje članom 183, ona je i danas prst u oko centralistima i ekstremno-desničarskim organizacijama koje su je tokom prethodne decenije nebrojeno puta uklanjali, cepali, palili i ponižavali na različite načine.

Stalna borba protiv krunjenja autonomije Vojvodine

Borba LSV za zaštitu institucija i nadležnosti AP Vojvodine i njene autonomije, traje i danas, jer republička vlast konstantno otkida deo po deo ingerencija. U maju ove godine, zahvaljujući pre svega angažmanu pokrajinske sekretarke za sport i omladinu, Marinike Tepić, sprečeno je da se još deo nadležnosti pokrajine ukine, ovoga puta izmenom Zakona o sportu. Zbog takvih tendencija, Pokrajinska vlada je početkom juna zatražila hitan sastanak s Vladom Srbije, kao i zbog gašenja Javnog preduzeća „Elektrovojvodina“. Upozorenje je i na evidentno ukidanje nadležnosti Pokrajine u brojnim oblastima, a kao primeri navedeni su izmene i dopune zakona koji regulišu oblast poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. A narodni poslanici LSV uspeli su tokom proteklog perioda da spreče ukidanje pojedinih nadležnosti. U julu 2014. usvojen je amandman LSV kojim se garantuje da će deo prihoda od privatizacije preduzeća na teritoriji AP Vojvodine, i ubuduće ići u njen budžet. Naime, izmenama Zakona o privatizaciji, prvo bitno, članom 93. bilo predviđeno da se sredstva od prodajne cene društvenog kapitala u celosti prenose budžetu Republike Srbije, dok je članom 17. predviđeno da se ova sredstva prenose budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine i lokalne samouprave, u zavisnosti od sedišta subjekta privatizacije. Poslanici LSV tražili su da se ti članovi usaglase, tako da će i dalje, u slučaju da je sedište subjekta privatizacije na teritoriji AP Vojvodine, 50 odsto tih sredstava biti izdvajano za finansiranje, restrukturiranje i razvoj privrede na teritoriji AP Vojvodine. Nažalost, u avgustu 2014. godine, umanjene su nadležnosti Pokrajine zakonom o planiranju i izgradnji, kao i Zakonom o javnom informisanju, a s jeseni je izmenom zakona o zdravstvenoj zaštiti, AP Vojvodina ostala bez još nekih ingerencija. Isto se desilo i pred kraj godine usvojenim Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda.

Nisu bili đaci ponavljači

Odlukom Ustavnog suda su iskasapljene 22 pokrajinske nadležnosti definisane Statutom na koji se čekalo godinu i po dana. Inače, LSV se 2009. godine protivila izmenama Statuta koji je, na kraju, saglasnost republičkog parlamenta dobio tek 14 meseci nakon njegovog usvajanja u pokrajinskom. S druge strane, tokom tog perioda, iz Republike su stizali zahtevi za izmenama pojedinih odredbi, pa je na kraju predlog Statuta dva puta prekrilan, pre nego što je zadovoljio većinu u Narodnoj Skupštini. Poslanici LSV nisu želeli da pristanu na takav odnos Republike prem pokrajinskom parlamentu, poručili su da oni nisu đaci ponavljači i napustili su sednicu Skupštine Vojvodine, nezadovoljni činjenicom pokrajinski parlament pristaje na nametnute amandmane.

BORBA ZA VOJVODANSKU IMOVINU

NEMA ODUSTAJAN VOJVODINI NE VRA

Preseljenjem kompletne Elektroistribucije EPS-a, borba za „Elektrovojvodinu“ dala je prvi rezultat i – nastavlja se. Godinama unazad, Liga traži vraćanje imovine oduzete pučem Slobodana Miloševića – od kompanija poput Naftagasa, Telekoma, Pošte, Železnica, Lutrije, preko puteva i svega drugog što je nekadašnjoj SAP Vojvodini pripadalo

Elektroprivreda Srbije premešta svoj nacionalni operativni dispečerski centar u Novi Sad, pa će u njemu biti „srce“ sistema za celu Srbiju. Premier Aleksandar Vučić je na konferenciji za novinare, nakon sastanka s predsednikom LSV Nenadom Čankom, objasnio da to znači i dopunske investicije kao i nove informacione sisteme. Lider LSV Nenad Čanak ocenio je da je aktuelna vlast prva koja pokazuje osećaj da je Vojvodina deo Srbije, te da je ključni dokaz za to odluka da se glavne nadležnosti EPS-a prebacuju u Vojvodinu.

– To nije ono što smo mi želeli, ali je apsolutno mnogo više od onoga što smo očekivali – rekao je predsednik LSV. On je najavio i da je s premijerom dogovoren da u roku od 365 dana, u Novi Sad bude prebačena elektroistribucija za celokupnu Srbiju.

Borba u pokrajinskoj i republičkoj skupštini

Iako je činjenica da LSV ovim ne može biti zadovoljna, sigurno je i da je ovo korak u borbi za „Elektrovojvodinu“ s kojom LSV jedina nije prestala i neće prestati. Posetimo, do sastanka Vučić-Čanak došlo je nakon dva pisma koja je Čanak uputio Vučiću, insistirajući da se sačuva „Elektrovojvodina“, a u skladu s odlukom Glavnog odbora LSV na sednici održanoj 23. maja u Kovačici.

Poslanice i poslanici LSV, kako u pokrajinskom tako i u republičkom parlamentu, žestoko su se suprotstavljali gašenju „Elektrovojvodine“. Ostao je upamćen govor poslanika LSV Roberta Kolara u Skupštini AP Vojvodine, u kojem je ukazao da je po sredi najdrastičniji oblik centralizacije.

– Ovo je nastavak otimanja imovine AP Vojvodini koji je režim Slobodana Miloševića počeo s Poštom, s „Lutrijom Vojvodine“, pa je nastavljena preko NIS-a, preko smešnih sedam posto, do „Elektrovojvodine“. Ovakvom centralizacijom postojiće Beograd i zemljište – predočio je Kolar, dok je njegova koleginica, poslanica Kristina Meneši, upozorila da takav oblik centralizacije ne može doneti boljxit, niti građanima AP Vojvodine, niti građanima Republike Srbije u celini.

Iako je Kolar u pokrajinskoj skupštini pozvao sve da iskoriste vreme do 1. jula i da se bore, to je kasnije nastavila samo LSV. Istovremeno, potpredsednik LSV Đorđe Stojšić najglasnije se od svih poslanika u republičkom parlamentu, borio i upozoravao na štetnost planiranog procesa reorganizacije EPS-a i gašenja „Elektrovojvodine“. On je bio taj koji je upitao kako može biti službena tajna poslovanje i uplata poreza „Elektrovojvodine“ kao javnog preduzeća u budžetu Srbije, Vojvodine i lokalnih samouprava. On je bio taj koji je tokom

rasprave o uvođenju akcize na struju, upozorio da će njeno uvođenje najviše kazniti građanke i građane Vojvodine, te da poslaniči LSV neće glasati za predložene izmene Zakona o akcizama.

Vojvodina nije bila vlasnik ničega

Iako u proteklih 15 godina ništa iz Beograda nije preseljeno u Novi Sad u Vojvodinu, kao što je sad slučaj s preseljenjem kompletne elektroistribucije, ono što je potpuno sigurno kada je reč o Ligi, jeste da ona neće odustati dokle god Vojvodini ne bude vraćena i „Elektrovojvodina“ i sve što je njen. Sva imovina. Činjenica da je 38 puta podnosila inicijativu za obeštećenje Vojvodine zbog privatizacije NIS-a, jedan je od dokaza u tom pravcu. Ujedno, treba reći i da je taj odnos povodom vraćanja imovine Vojvodine, po svoj prilici zajednički strankama s centralom u Beogradu. Godinama unazad, Liga traži vraćanje imovine oduzete nakon 1988. godine i ustavnog puča Slobodana Miloševića, tj. „jogurt revoilicije“ – od kompanija poput Naftagasa, Telekoma, Pošte, Železnica, Lutrije, preko puteva i druge infrastrukture, pa sve do zgrada bolnica i zdravstvenih centara, učeničkih i studentskih domova, odlmarališta i svega drugog što je nekadašnjoj SAP Vojvodini pripadalo. Vlasti

su se menjale, ali odnos prema Vojvodini bio je isti. Apsurd je bio toliki da čak ni zgrade koje koristi pokrajinska administracija, nisu pripadale njoj, već Republici. Borba za vraćanje imovine, u jednom trenutku krenula je pozitivnim kolosekom dovodeći do toga da baš zamenik predsednika LSV, Bojan Kostreš, 15. aprila 2011. godine bude imenovan na čelo Radne grupe za izradu Zakona o imo-

vini i prihodima pokrajine. Tome je prethodio sastanak tadašnjeg premijera Mirka Cvetkovića i lidersa LSV Nenada Čanka, 25. marta, na kojem je od premijera tražio da se aktivira pitanje javne svojine.

Kostreš za četiri meseca izgurao Zakon na koji se čekalo 11 godina

Kostreša kao predsednika Rad-

KAKO JE ZAUSTAVLJENA KONCESIJA Kostreš sprečio Velju Ilića da

NOVI SAD – Jedan od najvećih uspeha LSV, svakako je raskid Ugovora o koncesiji na autoput Horgoš-Požega, čija bi realizacija Vojvodinu oštetila za 450 miliona evra. Sumnjiv posao kojem se tadašnji predsednik Skupštine AP Vojvodine, Bojan Kostreš, usprotvio od samog početka, godinama je bio izvor trivenja pokrajinske i republičke administracije, posebno s ministrom Velimirom Ilićem. Koncesija je planirana na 25 godina, a njome bi bila obuhvaćena izgradnja leve trake auto-puta Horgoš – Novi Sad u dužini od 106 kilometara, zatim održavanje 68 kilometara postojećeg auto-puta od Novog Sada do Beograda, kao i projektovanje i izgradnja auto-puta Beograd-Požega u dužini od 148 kilometara. Ugovor je u martu 2007, u smiraj svog mandata, potpisala

tehnička Vlada Vojislava Koštinice, a prema procenama stručnjaka, koncesionar bi kroz naplatu putarine na delu puta koji prolazi kroz Vojvodinu, zaradio 450 miliona evra. Još u novembru 2006. godine, Bojan Kostreš najavljuje razgovor s ambasadorima zemalja iz kojih su koncesionari i tim kompanijama, kako bi ih upoznao s činjenicom da je Skupština Vojvodine u dva navrata donela odluku da ta koncesija nije u interesu građana Vojvodine. Uprkos upozorenju Kostreša da tehnička vlada ne sme potpisati takav ugovor, posle dva odlaganja, do toga ipak dolazi 30. marta, a Kostreš već u maju, pokrajinskom javnom pravobraniocu Zorici Lazić upućuje zahtev da prouči postupak dodelje koncesije na auto-put Horgoš-Požega i preduzme odgovarajuće mere

JA DOKLE GOD SE TI SVE OTETO!

ne grupe, zatiče Nacrt po kojem lokalne samouprave nisu bile ni vlasnici ulica i trgova, poslovnih prostora, svog pokretnog i nepokretnog inventara, niti je bilo govora o tome da novac od sukcesije za svoje objekte u drugim bivšim jugoslovenskim republikama, mogu dobiti one ili AP Vojvodina. Vojvodini nisu pripadali ni putevi drugog reda, ni kanalska mreža, ni šume... Kostreš zatiče

ukupno 25 spornih pitanja, od kojih većinu rešava već nakon prve dve sednice Radne grupe, a uprkos svim nesuglasicama, Radna grupa za samo četiri meseca pravi Nacrt zakona o kojem se govorilo i koji se čekao punih 11 godina. Kostreš je, u nekoliko navrata, istakao da Nacrt ne sadrži rešenja kojima bi se pokrajini vratili veliki sistemi poput ŽTP „Novi Sad“ ili PTT „Novi Sad“, na čemu je insistirao od po-

četka svog angažmana, ali je očenio da je to bio maksimum kompromisa i najavio da će se Liga za ove svoje zahteve boriti tokom javne rasprave koja je usledila.

Dogovor Čanak-Cvetković

Višemesecne nesuglasice prekinute su novim sastankom Cvetkovića i Čanka 23. septembra, nakon kojeg je premijer obavestio medije da je pristao na primedbe i amandmane LSV na Zakon o javnoj svojini.

– Vlada će prihvati amandmane zato što su u skladu s Ustavom RS, a sredstva koja će biti vraćena, jesu Novosadski Sa-

jam, DP Gas Novi Sad, imovina Radio-televizije Vojvodine, rudnik u Kovinu i Petrovaradinska Tvrđava – naveo je tada Cvetković. Naglasio je i da je Liga stranka koja je uvek bila konstruktivan partner Vladi Srbije, kao i da je pristao na primedbe i amandmane LSV, jer razume potrebe građana Vojvodine. Dodao je i da je dogovoren da Liga povuče amandman 1 koji se odnosi na poljoprivredno zemljište, a da se nakon restitucije, u roku od tri meseca formira Fond za poljoprivredno zemljište Vojvodine, koji će upravljati delom preostale državne zemlje na teritoriji AP Vojvodine. Čanak je tom prilikom rekao da Liga nije zadovoljna ovim zakonom, ali da je postignut maksimum koji se mogao izvući iz postojećeg Ustava.

– Pored dobara koje je Premijer pomenuo, Vojvodini će biti vraćena i imovina VANU, legati, i sredstva na poslovima rudarstva i energetike, sajmova i drugih privrednih organizacija, zatim, javnog informisanja, zaštite kulturnih dobara, nauke i tehnološkog razvoja i drugih poslova predviđenih tim Zakonom – ukazao je Čanak, dodajući da Liga neće odustati

od zahteva da se sve ono što su izgradili građani i građanke Vojvodine, vrate pokrajini. Drugi sastanak Čanak-Cvetković upriličen je zbog pokušaja iz same pokrajinske vlade i funkcionera DS-a iz Vojvodine, da se opstruira prethodni dogovor (pogledaj okvir). Obećanje

Cvetković obećao da će Vojvodini biti vraćeno

- Novosadski Sajam
- DP Gas Novi Sad
- imovina Radio-televizije Vojvodine
- rudnik u Kovinu
- Petrovaradinska Tvrđava
- imovina VANU, legati

premijera Mirk Cvetkovića nije ispunjeno. Gotovo četiri godine od usvajanja pomenu-tog zakona, on nije u potpunošti ispoštovan, a kompletna imovina kojom bi trebalo da raspolaže AP Vojvodina, još nije vraćena.

A a Vojvodini nanese štetu od 450 miliona evra

branio taj ugovor, napadajući i Kostreša i Vojvođane koje je čak nazvao i trutovima. U sada već istorijskom duelu na televiziji „Pink“ s Kostrešom, Ilić je javno obećao da će mu pokazati ugovor o koncesiji. Međutim, kada je predsednik Skupštine APV došao sa saradnicima – u ministarstvu mu je pokazao samo korice!

Konačno, u decembru 2008. godine, nakon nekoliko meseci pregovora, koncesionar saopštava da je odlučio da raskine ugovor s Vladom Srbije i čitav slučaj da na medijaciju, a zatim, ako treba, i na arbitražu. Bojan Kostreš izjavljuje da je zadovoljan raskidom ugovora, ali da treba pronaći krivce i kazniti ih ako se utvrdi da je ugovor bio štetan za Srbiju. Nekoliko godina kasnije, nesuđeni koncesionari je – propao.

za zaštitu interesa Vojvodine. U septembru, i Savet za borbu protiv korupcije saopštava da su potpisivanjem Ugovora o koncesiji, prekršeni zakoni o koncesijama i vlasti. U novembru 2007. godine, eksperti koje je pokrajina angažovala da pruže ugovor o koncesiji, saopštavaju da su nezadovoljni ugovorom i od republičke vlade zatra-

žili su da u infrastrukturu i razvoj Vojvodine na ime obećenja bude investirano 220 miliona evra. LSV je svoje protivljenje najavljenom projektu iskazala i protestom na auto-putu, kada je 19. marta 2008. usporila saobraćaj, plaćajući putarinu kovanicama od po dinar! Velimir Ilić je do poslednjeg momenta s ogromnim žarom

Klipovi u točkovima

Pokrajinska administracija utvrdila je amandmane na predlog zakona o javnoj svojini (podržali ih i predstavnici LSV) i uputila ih Skupštini AP Vojvodine na usvajanje i prosleđivanje republičkom parlamentu. Međutim, sednica Skupštine APV noć pred zasedanjem biva voljebno otkazana telefonskim pozivima poslanicima?! Sutradan, Bojan Pajtić saopštava da je on premijeru Cvetkoviću prediočio amandmane vlade APV. Par dana kasnije, Pajtić odustaje i od tih amandmana, uz obrazloženje da ih je republička vlada već ugradila u svoj predlog zakona, iako je to ako se poštuju procedure, nemoguće. Mediji otkrivaju i da susreta Pajtić-Cvetković nije ni bilo.

BORBA DA SE VRATI OTETO I NADOKNADI ŠTETA

NE ODUSTAJEMO O ZBOG PRODAJE NA

Šest godina nakon što je Ruskoj Federaciji za 400 miliona evra prodata Naftna industrija Srbije, uz koju su poklonjene rezerve nafte i gasa čija je vrednost u tom trenutku bila procenjena na oko 9,4 milijarde dolara odnosno oko sedam milijardi evra, i šest godina nakon što je „Gasprom“ Srbiji, zahvaljujući rudnoj renti od svega tri odsto, najnižoj u Evropi, sada već nekoliko puta isplatio ulaganje u NIS, Vladimir Putin nas je obavestio da od „Južnog toka“ nema ništa. Tačnije, to je Srbija saznala iz njegove izjave na konferenciji za novinare u Turskoj, gde je najavio novi giga-mega projekat „Turški tok“.

Rusi, idite kući

Za razliku od mlake reakcije javnosti Srbije, lider Lige socijal-demokrata Vojvodine, Nenad Čanak, posao je Putinu kratku i jasnu poruku: „Kosovo je nezavisno. Južnog toka nema. Vratite nam Naftagas i idite kući.“ Putinov potez pokazao je, naposletku, da je Liga sve vreme bila u pravu kada je govorila da od tog projekta nema ništa i kada se suprotstavljala prodaji „Naftagasa“. Ta dugogodišnja borba Lige, epilog je doživela jesen, kada je nakon četiri godine upornog insistiranja, usvojena Inicijativa LSV da se Vojvodina obešteti zbog NIS-a.

Inače, LSV je prvobitno tražila da se Vojvodina obešteti tako što bi joj se uplatila razlika između prodajne cene i procenjene vrednosti NIS-a, što bi iznosilo oko 840 miliona evra. Budući da je reč o sumi koju Srbija i kada bi želela, ne bi mogla isplatiti, predloženo je kompromisno rešenje. AP Vojvodini bi, prema predlogu LSV, trebalo da pripadne srazmeran ideo u vlasništvu NIS-a koji pri-

pada Srbiji, odnosno deo akcija, a s tim i srazmeran prihod koji ta kompanija ostvaruje.

Kostreš na vreme upozorio

A borba Lige za NIS počela je i mnogo pre njegove sramne prodaje Ruskoj Federaciji. Još 15. septembra 2005. godine (vreme kada je Vojislav Koštunica bio premijer), kada je izglasavan zakon o privatizaciji NIS-a, vojvođanski gradovi su osvanuli oblepili plakatima, „Odbranimo Vojvodinu“. Još 28. decembra 2007. godine, tadašnji predsednik Skupštine AP Vojvodine, Bojan Kostreš, zatražio je od Vojislava Koštunice (koji je i tada bio premijer) informacije o pregovorima koji se vode povodom predstojeće privatizacije NIS-a, uz napomenu da ta privatizacija ne može biti obavljena bez saglasnosti vojvođanskih vlasti. Uprkos tome, 22. januara 2008. godine, vlada Vojislava Koštunice usvaja tekst energetskog sporazuma s Rusijom, koji predviđa i prodaju NIS-a. Kostreš je sutradan, na vanrednoj konferenciji za novinare, poručio da će tražiti raskid energetskog sporazuma Srbije i Rusije ukoliko se pokaže da je on nepovoljan za Vojvodinu, i po cenu da bude smenjen s funkcije koju obavlja.

Rusija i Srbija su u Moskvi 25. januara zaključile strateški sporazum o saradnji u oblasti nafte i gasa, a LSV istog dana organizuje protest ispred zgrade NIS-a u Novom Sadu. Mesec dana kasnije, Bojan Kostreš se ponovo založio za vraćanje imovine pokrajine, ističući da Vojvodina „nije bankomat iz kojeg se samo vadi novac“. Na konstitutivnoj sednici Skupštine AP Vojvodine, 16. jula 2008. godine, na kojoj je za predsednika izabran funkcioner SVM-a

Šandor Egereši, poslanica LSV Maja Sedlarević zatražila je da Skupština APV razmatra pitanje prodaje NIS-a. Kostreš, zatim, 20. avgusta najavljuje da će poslanici LSV u Skupštini Srbije glasati protiv ratifikacije energetskog sporazuma s Rusijom.

Po suncu, kiši i ledu

Prvi u nizu protesta zbog najave prodaje NIS-a, LSV održava 7. septembra 2008. godine, na vrućini od preko 40 stepeni, ispred bušotine u centru Srbobrana, uz plakate „NISmo na prodaju“. Dva dana kasnije, Skupština Srbije sa 214 glasova za, ratificuje energetski sporazum, a pored poslanika i poslanica LSV, protiv glasaju jedino LDP i SVM. Drugi protest, uprkos celodnevnoj jakoj kiši, Liga organizuje 13. septembra ispred ulaza u Pančevačku rafineriju, a deset dana kasnije, Inicijativa poslaničke grupe LSV da se pokrajinski parlament izjasni o prodaji NIS-a, opet nije uvrštena u dnevni red zasedanja. Kako je tada obratilo predsednik Izvršnog veća Vojvodine, Bojan Pajtić, o toj temi nije dostavljeno mišljenje veća, pa nisu bili ispunjeni uslovi da se o tome raspravlja. Najavio je i da će IVV i resorni sekretarijat pripremiti potreban materijal. Međutim, ista inicijativa nije uvrštena u dnevni red ni 10. oktobra, pa tadašnji predsednik poslaničke grupe LSV, Branislav Bogaroški, postavlja poslaničko pitanje Izvršnom veću Vojvodine zašto se to nije dogodilo i najavljuje da će poslanička grupa LSV na svakom narednom zasedanju insistirati da se to pitanje nađe na dnevnom redu. Protestna okupljanja nastavljaju se 6. decembra ispred ulaza u Novosadsku rafineriju.

NIS prazni ležišta, Skupština APV čuti

Na VI vanrednom kongresu LSV, održanom 14. decembra u Novom Sadu, Nenad Čanak čita pismo koje je uputio ambasador Ruske Federacije, Aleksandru Konuzinu, u kojem ga upozorava da Rusija kupuje kradenu imovinu, jer je vojvođanski „Naftagas“ otet u vreme Miloševića. Skupština APV 22. decembra po četvrti put odbija da se izjasni o privatizaciji NIS-a. Ovoga puta, poslanici LSV tražili su da se u dnevni red uvrsti Informacija o potrebi obeštećenja AP Vojvodine, po osnovu ulaganja u izgradnju „Naftagasa“. Dva dana kasnije, predstavnici Srbije i Rusije potpisuju u Moskvi paket sporazuma o energetskoj saradnji, između ostalog, i ugovor o kupoprodaji većinskog paketa akcija Naftne industrije Srbije, a 28. decembra, na minus 20, LSV protestuje protiv prodaje NIS-a ispred ulaza u postrojenje „Naftagasa“ u Elemiru. Tokom narednih godina, Liga u Skupštini AP Vojvodine redovno podnosi inicijativu za obeštećenje Vojvodine, a NIS istovremeno drastično povećava proizvodnju i profit,

pre svega, zahvaljujući najnižoj rudnoj renti u Evropi, što mu omogućava da samo u jednoj godini zaradi onoliko novca koliko ga je koštalo NIS.

Pokrajini ideo u kapitalu i profitu

Nakon četiri godine, upornost se isplatila i NIS je postao tema za pokrajinsku administraciju. Potpredsednik LSV Branislav Bogaroški, 6. marta 2013. godine predlaže i drugi način da se Vojvodina obešteti – tako što bi Vojvodina učestvovala u kapitalu NIS-a, a samim tim i u profitu koji ostvaruje Srbija sa svojih preostalih 29 odsto vlasništva. To je predložio Skupštini AP Vojvodine, a njen predsednik Ištván Pastor prosledio je Pokrajinskoj vladu. Borba se vodila i u republičkom parlamentu, a poslanik LSV Đorđe Stojšić tamo je 3. oktobra 2013. poručio nadležnim da umesto podizanja PDV-a na hranu s osam na deset odsto, treba podići rudnu rentu. Taj zahtev Stojšić je ponavljaо u više navrata, a 17. oktobra, Aleksandra Vučića je pitao da

OD OBEŠTEĆENJA ŠEG „NAFTAGASA“

Protesti protiv privatizacije 2008.

25. januar, Novi Sad – zgrada NIS-a

7. septembar, Srbobran – bušotina

13. septembar,

Pančevo – rafinerija

6. decembar, Novi Sad – rafinerija

28. decembar, Elemir – postrojenje NIS-a

Li se i jedan državni organ bavi istragom u vezi s najsramnijom privatizacijom – privatizacijom NIS-a, Zoranu Mihajlović da li je urađeno išta u pogledu redefinisanja sporazuma s Rusijom, a Milana Bačevića zbog čega je rudna renta koja se naplaćuje NIS-u, i dalje tri odsto. Odgovori stiže samo iz Ministarstva energetike i glasiti: „Prema ruskom partneru nije otišao formalan zahtev o ponovnom pregova-

ranju.“

Nakon 37 podnošenja i punih šest godina, Skupština AP Vojvodine konačno je 28. oktobra 2014. godine, usvojila inicijativu LSV da se Vojvodina obešteći zbog privatizacije NIS-a. Inicija-

tiva je dobila i podršku DS-a. SVM nije glasao. Dan kasnije, predsednik pokrajinskog parlamenta Išvan Pastor usvojenu inicijativu prosledio je predsedniku Vlade Republike Srbije, Aleksandru Vučiću.

Šeta zbog niske rudne rente meri se milijardama

Rudna renta u Srbiji za NIS iznosi tri odsto, iako je po zakonu koji važi od 2011. godine, zapravo, sedam procenata. U Mađarskoj je 12, u Bugarskoj 12,5, u Sloveniji 18, a u Rusiji čak 22 procenta. Zbog takvog obračuna u Srbiji, AP Vojvodina i njene opštine u kojima se nalazi preko 90 odsto nalazišta nafte, prema istraživanju Vojvođanskog istraživačko-analitičkog centra VOICE, oštećeni su samo u prethodne tri godine za skoro šest milijardi dinara! Prema podacima do kojih je došao VOICE u resornom sekretarijatu, na ime rudne rente, vojvođanskim lokalnim samoupravama u toku 2014. godine uplaćeno je 1,13 milijardi dinara, u 2013. godini 1,18 milijardi dinara, dok je u 2012. godini, NIS ovim nivoima vlasti uplatio 1,36 milijardi dinara. Opet, iznos se smanjivao iz godine u godinu, a računica je pokazala da bi vojvođanski gradovi i opštine u kojima NIS eksploratiše, da ta kompanija plaća zakonom predviđenih sedam odsto rudne rente, prihodovali za te tri godine još 4,8 milijardi dinara. U isto vreme, NIS je u prethodne tri godine od prodaje vojvođanskih resursa zaradio oko 245 milijardi dinara.

Samo opština Srbobran, u kojoj je prethodnih nedelja NIS počeo da buši bez pitanja, zbog rente od tri odsto, godišnje je u manjku oko 160 miliona dinara. Bahat odnos kompanije naterao je početkom juna meštane Srbobrana i na protestno okupljanje i blokadu njihovih kamiona na jednoj od bušotina, u dvorištu stambene kuće. Mešani bili su da spreče NIS da buši gde mu padne na pamet, a ruska kompanija tvrdi da na to ima zakonsko pravo.

Obeležavali rođendan „Naftagasa“

Liga socijaldemokrata Vojvodine je 10. februara 2009. godine, u Zrenjaninu obeležila 60. rođendan „Naftagasa“, organizujući okrugli sto koji je okupio vodeće stručnjake iz te oblasti. Tadašnji potpredsednik Lige socijaldemokrata Vojvodine, Aleksandar Marton pozvao je, tom prilikom, građane Vojvodine da razmišljaju o tome kako da zaštite svoju najvređiju imovinu da bi za godinu dana, na „Naftagase“ 61. rođendan, mogli da kažu da je to vojvođanska kompanija.

BORBA PROTIV LOŠEG USTAVA

PREDSEDNIK SKUPŠTINE AP VOJVODINE BOJAN KOSTREŠ POZIVA NA BOJKOT USTAVNOG REFERENDUMA

Poziv LSV na bojkot ustavnog referendumu poslušale građanke i građani Vojvodine. Ustav u Vojvodini nije prošao, godinama kasnije sve više stranaka uvidelo i još uviđa koliko je Ustav loš ne samo po autonomiju Vojvodine nego i po evropske integracije Srbije

Ni devet punih godina nije prošlo od usvajanja Ustava Republike Srbije, a gotovo da nema stranke (u parlamentu samo jedan poslanik od 250) koja nije za promenu nekog njegovog dela. Naravno, svaka stranka ima svoju želju i ne postoji sasglasnost sa svim što bi moralno biti izmenjeno, jer se jedni zalažu za smanjenje broja poslanika, drugi za precizniju definiciju decentralizacije, treći su za uklanjanje preambule, četvrti za uvođenje Veća regiona... Formiranje Akcionog tima Narodne skupštine za reformu političkog sistema, koji je održao prvu sednicu 20. maja ove godine, oživo je ponovo priču o mogućnosti promene Ustava, a član tog tima ispred Lige socijaldemokrata Vojvodine, Bojan Kostreš, podsetio je da je Liga još pre godinu dana pokrenula priču o promeni više zakona, koje bi dovele do promene političkog sistema, ali da od toga neće biti ništa ako se

ne promeni Ustav. Kostreš je u intervjuu za „Dnevnik“ precizirao da je autonomija Vojvodine aktuelnim ustavom obesmišljena, jer su jedine izvorne nadležnosti Pokrajine mogućnost da definiše svoj grb i zastavu, dok se sve ostale nadležnosti, manje-više, definišu zakonskim rešenjima koja može promeniti svaka nova skupštinska većina u republičkom parlamentu.

Precizno definisati izvorne nadležnosti

Upravo te zamerke bile su glavni razlog zbog kojeg je Liga socijaldemokrata Vojvodine 2006. godine, bila protiv usvajanja sadašnjeg Ustava i pozivala građane na bojkot ustavnog referendumu. Bojan Kostreš, tada predsednik Skupštine AP Vojvodine, pozvao je 11. oktobra zvanično na bojkot referenduma, a na pretnje sменом ukoliko to učini odgovorio je: „Uvek kada moram birati izme-

đu Vojvodine i funkcije, ja ću odabrati Vojvodinu. Ne bojim se nikakvih reakcija, imao sam opsežne konsultacije i nisam čuo nijedan argument u prilog Ustavu“. Najglasniji u zahtevima za Kostrešovu smenu, bio je funkcioner DS-a Dragoslav Petrović, tadašnji šef vladajuće koalicije u APV. U pozivu na bojkot, Liga je pred usvajanje Ustava upozoravala da njime Vojvodina ne samo da nije dobila ni zakonodavnu, izvršnu i delimičnu sudsку vlast, izvorne prihode niti imovinu, uprkos tome što su se takvi zahtevi nalazili u Platformi Izvršnog veća o položaju Vojvodine u novom Ustavu Srbije, nego ni pitanja regionalizacije i decentralizacije nisu jasno definisana. Upozoravala je LSV da Ustav ne poznaje i ne priznaje ustavni identitet autonomne pokrajine, kao i da je domaće pravo stavljeno iznad međunarodnog. Inače, tu Platformu o položaju Vojvodine u

novom Ustavu Srbije, Bojan Pajtić je u ime pokrajinske administracije odneo u Beograd, gde se pisao Ustav, a vratio se sa 7% za Vojvodinu. Već tada je Liga poručivala da je famoznih 7% puka prevara. To se danas, kada po tom osnovu republička vlast Vojvodini duguje preko milijardu evra, i te kako dokazalo. Stručnjaci su upozoravali da je Ustav praktično zacemnirao Srbiju kao centralizovanu državu, da ne sadrži

i da je funkcija predsednika iznad svih ostalih državnih organa.

Protesti i okrugli stolovi

U svojoj antiustavnoj kampanji s jeseni 2006. godine, LSV je organizovala tribine i protestna okupljanja, između ostalog, s parolom „DA građanskom, NE partijskom Ustavu!“, s kojih su građanima slate poruke o štetnosti novog Ustava i neophodnosti njegove iz-

Vojvođani protiv Ustava

Građanke i građani Vojvodine poslušali su pozive Bojana Kostreša i LSV. Iako je referendum trajao dva dana (i jednu noć...) i iako ga je pratila snažna kampanja javnih ličnosti, on u Vojvodini nije dobio potrebnu podršku. Prema zvaničnim podacima koje Dragomir Jankov citira u svojoj knjizi „Vojvodina – propadanje jednog regiona“, na referendumu 28. i 29. oktobra 2006. godine, Ustav u Vojvodini nije prošao, budući da je ZA glasalo: u celoj Republici Srbiji 53,04 odsto, u centralnoj Srbiji 55,33 odsto, a u AP Vojvodini samo 43,93 odsto. Budući da je Ustav dobio podršku u drugim delovima zemlje, LSV poručuje da će ga poštovati, ali odmah kreće u borbu za njegovu promenu. Godinama posle, na toj strani našlo se i nalazi se sve više stranaka.

integrativnu klauzulu koja je jedan od neophodnih preduslova za priključenje Srbije Evropskoj uniji, kao

mene u slučaju ulaska u EU. S tih skupova upozoravano je i da se rešenjima u Ustavu, ženama ukida pravo

BORBA ZA SVE LOKALNE SAMOUPRAVE

Da se u svakom kutku Vojvodine živi bolje

LSV izborila da se i dalje za razvoj lokalne infrastrukture izdvaja pet odsto privatizacionih prihoda, a borba za povećanje rudne rente kako bi vojvodanske opštine dobile više novca, traje i dalje

Ligašice i ligaši se četvrt veka bore za to da se upravo tu u mestima, opštinama i gradovima u kojima žive – živi bolje. Možda najbolja ilustracija toga kako se LSV ponaša u vlasti, jeste činjenica da su čak i politički protivnici koji su preuzimali gradska preduzeća koja su vodili ligaši, morali javno priznati da su ta preduzeća vođena domaćinski. S druge strane, u opoziciji, odbornice i odbornici Lige jednak je posvećeno bore da se imovina njihovog mesta sačuva, a kvalitet života unapredi. Pred izbore se sve stranke sete svakog grada i mesta i Vojvodine i ovde dođu po glasove. Ali ligaši i ligašice jesu ti koji nude rešenja za komunalne probleme u Sremskoj Mitrovici, Subotici ili Vršcu, ukazuju na rasipništvo i traže ispravnu vodu za piće u Zrenjaninu i Pančevu, zahtevaju obračun s nakupcima glasova i prestanak izvlačenja novca iz gradskih

preduzeća u Novom Sadu. Ligi je stalno do bezbednosti u Beloj Crkvi, ušteda u Bačkoj Topoli, unapređenja turizma u Kovačici ili Šidu. Ligu zanima da li je u Jameni završena svaka kuća, kako pokrenuti zapošljavanje

u Kikindi, Opovu, Žitištu ili Odžacima. Ligi je stalno da Sombor, Žabljak, Vrbas, Ruma budu bolja i razvijenija mesta. Ligi je stalno da se u svakom od 465 naseljenih mesta u 45 vojvodanskih opština – živi bolje.

Za višu rudnu rentu

Bitka za višu rudnu rentu odnosno da i NIS poštuje Zakon o rudarstvu i geološkim istraživanjima i da umesto povlašćenih tri odsto plaća predviđenih sedam procenata rudne rente, takođe je bitka za vojvodanske lokalne samouprave. Naime, po tom zakonu, prihod od rudne rente raspoređuje se tako što Republici Srbiji pripada 40 odsto, Ministarstvu energetike i AP Vojvodini po 10, a lokalnoj samoupravi 40 odsto sredstava. Jasno je da su opštine drastično oštećene, jer 40 odsto od sedam, bilo bi više nego dvostruko više u odnosu na sadašnjih 40 odsto od tri. Opština Srbobran, koja u svom ataru ima čak 88 bušotina i gde se ovih dana vodi bitka s NIS-om oko prava da iskopava naftu gde mu se prohete, godišnje samo na toj razlici biva zakinuta za oko 160 miliona dinara, što je 1,33 miliona evra po današnjem kursu. A sredstva od rudne rente namenski se upotrebljavaju za infrastrukturna ulaganja i podizanje kvaliteta života građana.

Korak unazad i u odnosu

na Miloševićev Ustav

Na petu godinu njegovog usvajanja, 2011. godine, u Skupštini AP Vojvodine organizovan je i okruglosti Komiteta pravnika za ljudska prava – YUCOM, na kojem je podvučena crta i ukazano na veliki broj nedostataka tog akta. Maja Sedlarević je svoje učešće iskoristila da detaljno podseti na problematične odredbe koje se tiču Vojvodine, ocenivši da je on u tom pogledu korak unazad, čak i u odnosu na Ustav iz 1990! Podsetila je i da, osim što su autonomna pokrajina i lokalna samouprava zakonske, a ne ustavne kategorije, pokrajinama nije zagarantovano čak ni izvršavanje vlastitih odluka.

Da i moj grad bude glavni grad!

Liga je još 2001. godine pokrenula inicijativu da Novi Sad dobije status glavnog grada pokrajine, koji je izgubio 11 godina ranije. Takođe, u sklopu akcije „Da i moj grad bude grad“, Liga je tražila da još sedam vojvodanskih opština dobije status grada. Kampanja je tada sprovođena u Novom Sadu, Sremskoj Mitrovici, Somboru, Subotici, Zrenjaninu, Kikindi, Vršcu i Pančevu. Bitka za poziciju Novog Sada kao glavnog grada AP Vojvodine, nastavljena je sve do 2009. godine i usvanjanja Statuta AP Vojvodine, u kojem je to i pisalo. Međutim, odlukom Ustavnog suda Srbije iz jula 2012. godine, ta odredba bila je jedna od 22 ukinute, a odlukom je iskasapljena vojvodanska autonomija. Liga socijaldemokrata Vojvodine jasno je u bezbroj navrata poručila da se beogradска centralizacija ne sme zameniti centralizacijom Novog Sada. To pokazuje i ličnim primjerom. Kolonama zastava u Žablju, Kikindi, ili sednicama Glavnog odbora u Zrenjaninu, Pančevu, Subotici, Kovačici, Somboru.

Za više novca lokalnim samoupravama

Bitka za gradove i opštine vodi se i posredno, pa je tako, zahvaljujući amandmanu LSV na izmene Zakona o privatizaciji, usvojenom u avgustu 2014. godine, obezbeđeno da se i dalje za razvoj lokalne infrastrukture izdvaja pet odsto privatizacionih prihoda, kao što je bilo do tada, a ne kako je predloženo novim rešenjem da se sredstva od prodajne cene društvenog kapitala, u celosti prenose budžetu Republike Srbije. Tim amandmanom obezbeđeno je i da autonomna pokrajina, u slučaju da je sedište subjekta privatizacije na njenoj teritoriji, i dalje dobija 50 odsto sredstava od privatizacije.

BORBA ZA EVROPSKE VREDNOSTI I INTEGRACIJE

Z A S R B I J U U E V R

Kao i po многим другим питањима zbog којих је дugo била нападана, да би потом исте те идеје преузимале друге политичке странке – почећ од борбе за autonomiju Vojvodine ili борбе protiv fašizma, do борбе за promenu Ustava – LSV dugi niz godina čini sve da učvrsti i održi Srbiju na putu ka Evropskoj унији, а они који су је нападали, сада су борци за EU i evropske vrednosti. Održanje Srbije на evropskom putu presudilo је и да LSV подржи manjinsku владу Mirka Cvetkovića od 2008. do 2012. године. Bez те подршке, владу bi s истим tim SPS-ом направила Srpska radikalna stranka na челу s Tomislavom Nikolićem koji je имао идеју да Srbija буде рупа на evropskom tepihu.

Uz sve zamerke, ta влада је имала три резултата – од визне liberalizације, преко сарадње с Haškim

tribunalom, до приближавања Srbije EU усвајањем seta europskih zakona.

Ne odustajte od Europe!

Neizвестан исход рунде преговора Београда и Приштине почетком априла 2013. године, doveo је у пitanje i dalji evropski put Srbije. Odmah је reagовао председник LSV Nenad Čanak i 5. априла uputio pismo predsedniku Srbije Tomislavu Nikoliću, председнику Vlade Srbije Ivici Dačiću i prvom потпредседнику Vlade Srbije Aleksandru Vučiću, u kojem је затраžio nastavak puta ka EU, ocenivši да се на пitanju Kosova i Metohije одредити не само судбина грађана Kosova nego i судбина свих грађана Republike Srbije, као izbivanja u čitavom regionu. Dva dana kasnije, Nenad Čanak

i Bojan Kostreš сastali су се с Dačićem i ponovili да су evropske integracije jedini i најvažniji put за добру будућnost Srbije.

Podrška i Briselskom sporazumu

Poslanici Lige социјалдемократа Vojvodine u Narodnoj skupštini, подрžали су у априлу 2013. године, извештај Vlade Srbije о досадашњем процесу политичког i техничког дијалога s привременим институцијама самоврпе у Prištini, uz posredovanje Evopske уније, уključujući i proces implementacije postignutih dogovora, tzv. Briselski sporazum. Tom prilikom, заменик председника LSV i шеф посланичке групе, Bojan Kostreš, ukazao је да је Liga увек спремна да подржи владу kada ide putem

евropsких integracija i да ће поводом tog pitanja, u LSV uvek imati saveznika. Kostreš je tada predočio i da navedeni sporazum Zajednici srpskih opština nudi daleko više nego

што данас има Vojvodina kao autonomna pokrajina u okviru Republike Srbije. „Što мene radije, jer pokazuje da Vlada Republike Srbije зна, kada hoće, да se izbori za pravu, evropsku

VOJVODINA MEĐU EVROPSKIM REGIJAMA

Nакон mnogo truda тадаšnjeg председника Skupštine AP Vojvodine, Nenada Čanaka, 29. novembra 2002. године, Vojvodina је примљена u punopravno чланство Skupštine evropskih regija (AER). Čanak је тада на седници Generalne skupštine AER-a, rekao да је то veliki dan za Vojvodinu, пошто ће пријем u AER omoguћiti овој покрајини lakše regionalno povezivanje s evropskim regionima.

– To je, pre svega, пријем u dobro društvo – истакао је тада Čanak novosadском „Dnevniku“. Inače, то се dogodilo пре него што је државна zajedница Srbija i Crna Gora обновила своје чланство u Savetu Europe, te да то најбоље говори о томе колико Evropa, AER i друге institucije имају poverenja u Vojvodinu i koliko је prepoznaju kao најевropsкији део Srbije.

Pariz – prvo vojvodansko predstavništvo

Isti kurs је на poziciji председника Skupštine AP Vojvodine, задржао i заменик председника LSV Bojan Kostreš. Pored тога што је за njegovog mandata krenula saradња s jednom od најјачих

nemačких pokrajina, Baden-Virtembergom, on је u Novom Sadu 1. i 2. марта 2005. године, bio домаћин Međunarodne konferencije o regionalizmu i помоћу AER-a, Saveta Europe i OEBS-a, okupio 120 представника региона i drugih zainteresovanih strana из 15 земаља. За

vreme Kostrešovog мандата, u мају 2005. године формиран је Vojvođanski biznis-centar u Parizu. То је praktично било прво vojvođansko predstavništvo u Evropi, које је, поред промocije привреде i povezivanja privrednika Francuske i Vojvodine, služilo i за промociју vojvođanske културе. Nedugo затим, привредни потенцијали покрајине представљени су i u Austriji. Kostreš је још 2006. године указивао i да bi отварање predstavništva Vojvodine u Briselu, било замјаја за dalji razvoj i pokrajinе i čitave земље.

Kancelarija APV u Briselu

Poslanica LSV mr Maja Sedlarević, iskoristila је svoj мандат потпредседnice Skupštine APV (2008–2012) i за активно lobiiranje i insistiranje управо на отварању vojvođanske kancelarije u Briselu, како би u društву preko 300 evropskih regija koje

tamo имају своја predstavništva ili kancelarije, izмеђу осталих pogодности, pokrajina bila u prilici i da максимално користи sredstva iz приступних fondova i programa EU. Postојање te kancelarije omogућено је чак amandmanom на Zakon o надлеžностима, који су Nenad Čanak i Bojan Kostreš dogovorili s премијером Mirkom Cvetkovićem новембра 2009. године. I dok је Bojan Pajtić tvrdio da s otvaranjem kancelarije treba sačekati dok Srbija ne добије status kandidata za EU, Maja Sedlarević је tvrdila suprotno. Dve godine касније, pre negо што је Srbija добила status kandidata за чланство u EU, Bojan Pajtić је променио mišljenje i отворио kancelariju u Briselu.

Uključiti vojvođanske stručnjake u pregovarački tim

Kada је u pitanju aktuelni pro-

OPI

BORBA ZA OČUVANJE GRANICA POKRAJINE Sremski Karlovci, Pančevo i Stara Pazova nisu deo Beograda

Liga socijaldemokrata Vojvodine uspela je da 2010. godine iz Nacrt prostornog plana Republike Srbije, iz dela koji govori o funkcionalnim urbanim područjima u Republici Srbiji, izbaci formulaciju po kojoj bi Pančevo, Stara Pazova, Nova Pazova, pa čak i Indija trebalo da budu funkcionalna urbana područja grada Beograda. Tadašnji predsednik Stručnog saveta za urbanizam i građevinarstvo LSV, Radoje Cvetkov, upozorio je da će se, ukoliko se to ne izbaci iz Nacrt-a, doći u situaciju da teritorija koja tradicionalno pripada Vojvodini, u stvari uđe u administrativnu oblast Beograda. Iako stanovništvo tih mesta već duže vremena funkcionalno gravitira ka Beogradu kao jednom mega centru, Cvetkov je naveo da se ne sme dozovoliti da se tako povuku granice regiona, jer bi na taj način, region Beograda došao do Sremskih Karlovcu i tzv.

GIJAMA

ces pregovora o članstvu Srbije u EU, ni činjenica da AP Vojvodina ima vodeće stručnjake u nekim oblastima, nije bila dovoljna da se neki od njih nađu u timu Srbije, formiranom u tu svrhu. Predsednica Odbora za evropske integracije i međuregionalnu saradnju u Skupštini AP Vojvodine, mr Maja Sedlarević, od 2013. godine najglasnija je u insistiraju i upozoravanju da stručnjaci iz vojvođanske administracije moraju biti uključeni u te timove, u oblastima poput poljoprivrede, međuregionalne saradnje i zaštite i unapređenja ljudskih prava, a posebno prava nacionalnih manjina i rodne ravnopravnosti. Među osobama okupljenim oko mini-timova koji će voditi pregovore po određenim poglavljima, samo je jedna iz vojvođanske administracije – pokrajinski sekretar za međuregionalnu saradnju i lokalnu samoupravu Branislav Bugarski, a i on samo kao član.

log, stručni saveti LSV upozorili su da je veoma malo mesta posvećeno poljoprivredi, da je u spisku graničnih prelaza u Srbiji izostav-

Stručni saveti LSV pripremili više od 100 primedbi na Nacrt prostornog plana Republike Srbije i 81 na Nacrt regionalnog prostornog plana AP Vojvodine i to iz oblasti urbanizma, graditeljstva, privrede, energetike, kulture i zdravstva

funkcionalno gravitiranje sutra bi moglo postati motiv za pomeranje granice regiona Beograda visoko na sever.

Više od sto primedbi

Inače, Liga je podnела više od sto primedbi na Nacrt prostornog plana Republike Srbije, a sve su ih sačinili stručni saveti LSV. Najviše ih je iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, saobraćaja i telekomunikacija i turizma. Između osta-

ljen prelaz Srpska Crnja, da se mora obratiti pažnja i na izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju niza zaštitnih objekata na Dunavu, Savi, Tisi, Tamišu, Begeju i drugim vodotocima u pokrajini. Takođe, Stručni savet za turizam LSV skrenuo je pažnju na to da je južna granica klastera Vojvodina postavljena severnije od južne granice AP Vojvodine, pa su u tom klasteru izostavljeni: tok Save, južni deo Srema (kao da nije u Vojvodini), deo donjeg toka Dunava i tako-

reći čitav Južni Banat koji je svrstan u klaster Beograd/Centralna Srbija. Stručni saveti LSV skrenuli su pažnju i da Vojvodina mora preći na NUTS klasifikaciju i da i njoj, kao i gradovima i opštinama, mora biti vraćena imovina.

Predložena je i izgradnja auto-puta od Rume do Novog Sada, kao i auto-puta Segedin–Kikinda–Temišvar–Zrenjanin–Pančevo–Smederevo s graničnim prelazom na tromedi.

Poboljšan i vojvođanski prostorni plan

U decembru 2011. godine, Skupština AP Vojvodine usvojila je odluku o Regionalnom prostornom planu AP Vojvodine, a potpredsednica Skupštine APV Maja Sedlarević istakla je tokom rasprave da je Liga podržala taj plan, jer je on osnova daljeg razvoja Pokrajine, na osnovu kojeg će se u budućnosti donositi sve odluke, izvršavati svi planovi i pripremati svi dokumenti u vezi s razvojem i funkcionisanjem Pokrajine. Podsetila je da je Liga bila jedina stranka koja je aktivno učestvovala u javnoj raspravi, a da su stručni saveti LSV pripremili 81 primedu na njegov nacrt i to iz oblasti urbanizma, graditeljstva, privrede, energetike, kulture i zdravstva. Dodala je da se više od polovine tih primedbi našlo u konačnom tekstu Regionalnog prostornog plana APV. Usvojena je primedba Lige kojom je predviđeno osnivanje geodetskog zavoda APV, a u Regionalni prostorni plan AP Vojvodine, uvrštena je i izgradnja Kliničko-bolničkog centra Novi Sad, kako bi se rasteretio Klinički centar Vojvodine. Usvojen je i veliki broj primedbi LSV, koje se odnose na dopunu teksta nacrta iz oblasti putnog i železničkog saobraćaja, što će omogućiti izgradnju i rekonstrukciju pojedinih pravaca koji prvobitno nisu bili predviđeni nacrtom tog plana.

BORBA ZA BOLJI ŽIVOT POLJOPRIVREDNIKA

ZAŠTITNICI VOJVODANSKE ZEMLJE I VOJVODANSKIH PAORA

Kikindski paori negodovali su početkom juna zbog odluke države da se 3.000 hektara poljoprivrednog zemljišta izda u zakup nemačkoj kompaniji „Tennis“ na 30 godina. Među njima je, naravno, ligaš, pokrajinski poslanik Lige socijaldemokrata Vojvodine i član Odbora za poljoprivredu Skupštine AP Vojvodine, Miloš Šibul, koji je tom prilikom ukazao da je Odbor tražio objašnjenje od resornog ministarstva, ali da odgovora, bar za sada, nema. Nije ovo Šibulu, niti Ligi bio prvi put da se bore za prava paora, a on sam je bio vrlo aktivan i pri osnivanju Lige paora Vojvodine (LPV) 1. aprila ove godine u Kikindi.

Zemlja našim poljoprivrednicima, profit da ostane u Vojvodini

Pokrajinski sekretar za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, Branislav Bogaroški, koji je i potpredsednik Lige socijaldemokrata Vojvodine, upozorio je republičko Ministarstvo poljoprivrede da odbija komunikaciju i da je 11 puta izbeglo sastanak na razne teme počev od vodoprivrede, do poremećaja na tržištu mleka i mesa, te da još nisu dostavili ni Radnu verziju zakona o zemljištu.

– To povlači mogućnost da se neće čuti i uvažiti glas vojvodanskih poljoprivrednika i da će veće pravo na državne njive

dobiti neko drugi, to jest stranci, a ne naši paori – upozorio je Bogaroški. On je podsetio na to da najveći deo državnih njiva kojih, kako navodi, u Vojvodini ima 540.000 hektara, a koje se izdaju u zakup, u slučaju da izmene pomenutog zakona gurnu naša gazdinstva u drugi plan, posledice će biti jako teške i dugo neće moći da se isprave.

– Sigurno je da strane kompanije mogu u prvom momentu uložiti više nego naši poljoprivred-

nici, jer su finansijski sposobniji, ali na taj način dolazimo u situaciju da profit koji se ostvari iz tako organizovane poljoprivrede, neće ostajati u zemlji. Svaka multinacionalna kompanija, naravno, ima interes da profit ulaže tamo gde se najbrže oplođuje i on može završiti u petoj, desetoj zemlji. A kada naši paori uđu u arendu, sve što se zaradi kroz obradu tih njiva, troši se tu, u selu, u lokalnoj sredini. Državnim zemljištem upravlja Republika Srbija, a najveći deo tog

resursa jeste u Vojvodini i najviša cena na licitacijama postiže se ovde, tako da nije neosnovano da se razmišlja o formiraju zemljишnog fonda na nivou APV – ocenjuje Bogaroški.

Liga paora Vojvodine

Reč je o najnovijoj inicijativi LSV za poboljšanje položaja poljoprivrednih proizvođača i korak je dalje u dugogodišnjoj borbi za vojvodanske paore. Kako je istaknuto na osničačkom skupu, LPV će biti interesna grupacija u okviru Lige, koja bi trebalo da precizno artikuliše probleme s kojima se poljoprivrednici susreću i predloži konkretna rešenja, a stvar onda dalje preuzmaju najviši stranački organi i ligini pokrajinski i republički poslanici.

Zaustavljena godišnja registracija traktora

Kako to u praksi može da izgleda, možda najbolje ilustruje jedan od najvećih uspeha u dugogodišnjoj borbi Lige za poboljšanje položaja zemljoradnika, a za paore svakako jedan od najznačajnijih – zaustavljanje godišnje registracije traktora. Decembra 2011. godine, ligaši su širom Vojvodine za tu inicijativu prikupili 30.000 potpisa! Dogovor o ukidanju godišnje registracije postignut je na saštanku zamenika predsednika Lige socijaldemokrata Vojvodine, Bojana Koštresa, i ministara poljoprivrede i policije Dušana Petrovića i Ivice Dačića 8. decembra 2011. godine. Koštres je tada upozorio da su do usvajanja novog Zakona o bezbedno-

Smanjiti troškove poljoprivrednika

JEDNOM REGISTROVATI TRAKTORE, A NE SVAKE GODINE!

ЛИГА СОЦИЈАДЕМОКРАТА ВОЈВОДИНЕ
ВАДАСАГИ СОЦИЈАДЕМОКРАТА ЛИГА
LIGA SOCIЈALDEMOKRATIJA VOJVODINI
LIGA SOCIAL-DEMOKRATORA DIN ВОЈВОДИНА
ЛИГА СОЦИЈАДЕМОКРАТОВ ВОЈВОДИНА
LIGA SOCIJALDEMOKRATIK VOJVODINAE

SEKRETAR PRED PUNIM SALAMA

Od dolaska Branislava Bogaroškog na čelo Sekretarijata za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, rad tog sekretarijata značajno je približen parom. Bogaroški je još zimus obišao AP Vojvodinu uzduž i popreko, predstavljajući po lokalnim samoupravama konkurse koje će njegov sekretarijat raspisivati tokom godine.

Konkursi

Reč je o konkursima za koje je opределjeno 985 miliona dinara bespovratnih sredstava, a registrovana poljoprivredna gazdinstva u Vojvodini, mogu ih dobiti za sredstva za navodnjavanje,

plastenike, protivgradne mreže, male pogone za preradu, zatim stočarstvo, a postoje i krediti namenjeni staračkim domaćinstvima. Lokalne samouprave mogu konkursirati

za sanaciju kanalske mreže, sredstava za pošumljavanje, za melioracije, komasacije... Kako je sam potvrdio, najbolji odziv bio je u Banatu, iz kojeg se do sada povlačilo najmanje

sredstava, posebno iz južnog Banata. Paori su ga čekali u punim salama, žečeći da iz prve ruke saznaju sve detalje konkursa i procedura neophodnih za dobijanje sredstava.

Vodoprivreda

Kada je u pitanju vodoprivredu, Bogaroški je ukazao da je od 2010. godine, pokrajinska administracija samo u kanalsku mrežu uložila negde oko četiri milijarde dinara, te da se svake godine obnovi oko 1.500 kilometara kanala. Prioritet u obnovi imala su uočena slaba mesta, a do kraja godine, sva će biti sanirana.

sti saobraćaja, poljoprivrednici traktore registrovali kao radnu mašinu, poput bagera ili buldožera, trajnom registracijom, a da su im se promenom zakona troškovi višestruko povečali. Na konferenciji za novinare u Palati Srbija, nakon dogovora, Kostreš je saopštilo da su ministri usvojili inicijativu Lige da se promeni zakon i da se registracija traktora obavlja samo jednom, po kupovini traktora, a ne svake godine. To poljoprivrednicima, u prospektu, štedi između 800 i 1.000 evra godišnje. Kostreš je tada istakao i da je dogovoren da se u Zakonu o bezbednosti saobraćaja razreši i pitanje tehničkog pregleda traktora, tako što će nadležno ministarstvo pomoći

da se tehnički pregledi mogu vršiti organizovano po mestima ili po opština, i tako se smanji trošak.

Akontacije za uspešniju setvu

Kostreš je paorima 4. aprila u Zmajevu, obećao da će zatražiti tu olakšicu za njih, bez obzira na ishod njihovih pregovora o subvencijama. On je tada prisustvovao jednom od njihovih sastanaka, na kojem su dogovarani modaliteti nastavka protesta koji je bio zamrznut do 24. aprila, u slučaju da im zahtevi u vezi sa subvencijama ne budu ispunjeni. Kostreš je tada u Zmajevu ocenio da „isplata akontaci-

ja verovatno neće zadovoljiti sve poljoprivrednike u Vojvodini, ali da je pošteno da im se unapred dâ određena akontacija i da im se na taj način omogući da lakše funkcionišu i obrađuju svoje njive“. Poljoprivrednici su na sastanku u Zmajevu tražili i da se ubuduće pitanje subvencija ne reguliše uredbama, već zakonom koji bi, pored subvencija, propisao i ostala pitanja važna za poljoprivrednike, poput saobraćaja ili osiguranja. Nešto kasnije, 9. aprila 2012. godine, na novom sastanku Bojana Kostreša i ministra poljoprivrede Dušana Petrovića, dogovorena je i isplata avansa za subvencionisanje poljoprivredne proizvodnje u najkraćem roku. Iako nije rešila sve probleme paora, ta mera omogućila im je tada da blagovremeno i efikasno završe prolećnu setvu.

Vraćena poljocuvarska služba

Za vreme mandata Daniela Petrovića na mestu pokrajinskog sekretara za poljoprivredu, od 2008. do 2012. godine, finansirano je vraćanje poljocuvarske službe u lokalnim samoupravama, ulagalo se u atarske puteve i kanale koji su bili poprilično zapušteni, čime je uveden red u atarima. Petrović je još 2009. godine upozorio da se Vojvodina ne pita dovoljno u kreiranju agrarne politike zemlje i izradi zakona iz oblasti poljoprivrede, te da se od ministra poljoprivrede očekuje da ubuduće, u radnim grupama, obezbedi mesto i za stručnjake iz Vojvodine, na predlog Sekretarijata. Takođe, njegov sekretarijat bio je inicijator sistema subvencija po hektaru, po uzoru na EU.

Borba u parlamentu

U decembru, tokom rasprave o budžetu za 2015. godinu, Nenad Čanak je upozorio da je poljoprivreda te godine ostvarila rast od 1,5 odsto, što je uticalo na smanjenje ukupnog pada bruto društvenog proizvoda. – Opet su vojvođanski paori izvukli BDP, a ukupna masa subvencija za poljoprivredu umanjena je za 10%?! Prema onome što se vidi iz Predloga budžeta, očekuje se da sledeće godine pad BDP

Poljoprivredne penzije manje od socijalne pomoći!

Ligaši su tokom prethodnih godina, u više navrata upozoravali da su poljoprivredne penzije manje i od socijalne pomoći, te da država time šalje poruku da je bolje ne radi ceo život, nego ceo život posvetiti zemljoradnji. Takođe, predlagane su inicijative da se državno zemljiste umesto stranim kompanijama, bez nadoknade daje mladim poljoprivrednicima, mladim bračnim parovima koji se odluče za život na selu, kao i invalidnim licima.

Da li paori treba da se prenuše u „navijače“ da bi smeli da uđu u Beograd?

„Odnos države prema paorima najbolje se video kada su traktorima išli za Beograd da traže pravdu za sebe i kada je policija zatvorila auto-put, a mediji izveštavali da poljoprivrednici blokiraju puteve“, ukazao je lider LSV Nenad Čanak na osnivanju Lige paora Vojvodine, kao što je to radio i u brojnim ranijim prilikama. Posebno dramatično bilo je u junu 2011. godine, kada je Čanak ocenio da postoji nekakav prečutan dogovor o tome da Beograd za paore ostaje zabranjeni grad. Zbog te zabrane, zemljoradnici su šest dana i pet noći na 10.000 traktora jeli i spavali, čekajući ispunjenje svojih zahteva. Čanak je tada bio prvi i jedini političar koji je paore posetio na blokadi ispred zgrade Vlade AP Vojvodine u Novom Sadu. Tada je Čanak pitao i kako je moguće da u Beogradu može da se organizuje Parade ponosa ili miting podrške Ratku Mlađiću, a da samo paori nemaju pravo da postave svoja pitanja. U septembru 2013. godine, posle još jedne zabrane ulaska paorima u Beograd, narodna poslanica LSV Olena Papuga pitala je u parlamentu da li paori treba da se prenuše u navijačke grupe i tako uđu u grad?

bude 0,5% i umesto da se podrži poljoprivreda koja beleži rast – njoj se umanjuju subvencije – upozorio je Čanak, ukazujući da je umesto paorima, gubitajima poput „Srbijagasa“ i „Galenike“ namenjeno 250 miliona evra za otplate kredita. Ovo je samo jedan u nizu primera brojnih aktivnosti poslaničke grupe LSV u odbrani interesa poljoprivrednika u Narodnoj skupštini. Samo u prvih par meseci ove godine, Olena Papuga i Đorđe Stojšić su u više navrata postavljali poslačića pitanja i pokretali inicijative u vezi s problemima paora.

Zašto je zaparložena zemlja koju su uzeli stranci?

Papuga je tako nedavno nadležne pitala zašto je zaparložena zemlja koju su zakupili Arapi u Vojvodini, posebno navodeći primer opštine Kula. Upozorila je da je gotovo polovina od 4.000 hektara državnog zemljišta koje su Arapi dobili na 25 godina u atarima Karađorđeva, Bačke Palanke i Bača, još u parlogu i nije uzorano. Papuga je 10. marta od Ministarstva poljoprivrede tražila da kaže kada će se razrešiti poremećaj u otkupu mleka i stoke u Republiци Srbiji. Podsetila je i da su prethodno protestovali paori u Bogatiću, te da se mleko u vojvođanskim selima ne otkupljuje već nekoliko nedelja. Samo dan kasnije, 11. marta, ministarka poljoprivrede Snežana Bogosavljević Bošković i ministar trgovine Rasim Ljajić u zajedničkom saopštenju navode da je dogovoren da se Vladi Srbije uputi predlog o naturalnom otkupu svinja, koji podrazumeva zamenu tovlenika za merkantilni kukuruz. Već 12. marta, poslanik Đorđe Stojšić upućuje predsedniku Odbora za poljoprivredu, šumarsvo i vodoprivredu, Marjanu Ristićeviću, pisani zahtev za održavanje tematske sednice tog Odbora, u vezi s problemom uvoza mesa domaćih životinja odgajenih genetski modifikovanom stočnom hranom. – Potrebno je insistirati na striktnoj primeni zakona o bezbednosti hrane i prometu GMO. To znači da se ne mogu uvoziti meso ili mleko dok ne postoji dokaz, pisani dokument da nisu nastali upotrebom genetski modifikovane hrane. To bi onemogućilo bar 90% sadašnjeg uvoza i ojačalo položaj naših poljoprivrednika – ukazao je Stojšić.

BORBA ZA RADNIKE I PENZIONERE

Zarade isplaćivati mesec za mesec, a trudnice zaštiti od otpuštanja

Ako je rok za isplatu PDV-a do 15. u mesecu, zašto taj rok ne bi važio i za isplatu zarada? Smanjene penzije, a u Srbiji nema penzionera koji ne izdržava nekog mlađeg u kući, a često i cele porodice

Poslanici i poslanice Lige socijaldemokrata Vojvodine: Nenad Čanak, Bojan Kostreš, Nada Lazić, Olena Papuga, Dejan Čapo i Đorđe Stojić, nisu podržali Izmene zakona o radu jula prošle godine, jer nijedan od njihovih osam amandmana nije prihvaćen, kao ni oba amandmana na zakon o PIO.

Isto tako, nisu podržali ni rebalans budžeta i više fiskalnih zakona kojima su plate i penzije od 1. novembra prošle godine, umanjene za oko 10 odst.

Ne može manje od minimalaca!

Ligašice i ligaši su u parlamentu tražili i da se zarade isplaćuju mesec za mesec, čak određivanjem roka do 15. u mesecu. Jer ako je rok za isplatu PDV-a do 15. u mesecu, zašto taj rok ne bi važio i za isplatu zarada?

LSV je svojim amandmanima na zakon o radu, tražila i zaštitu osoba s invaliditetom i trudnica od otpuštanja, garancije države za isplatu zarada i minimalne zarade, kao i da zaposleni u radno vreme rade poslove za koje su sklopili ugovore o radu, a ne kako zakonodavac predviđa – samo poslove po nalozima poslodavca. Takođe, tražene su garancije da nijedan zaposleni u Srbiji, ne može u toku meseča primiti manje od minimalne zarade, a ne da se ona vezuje za učinak zaposlenih, ali i da nezakonit otkaz može da se utvrdi samo pravosnažnom presudom.

Nepravda je smanjivati penzije

Tokom načelne rasprave o izmenama zakona o radu i PIO fondu, koja je održana u julu 2014. godine, lider LSV Nenad Čanak ukazao je na to da je najveći problem u tome što se penzije isplaćuju iz budžeta i podsetio da je tokom jogurt revolucije, vojvođanski fond PIO integriran u republički, a 1998/99. godine u njega su objedinjeni i fond samostalnih delatnosti i vojni penzijsko-invalidski fond, iz kojih je kompletan novac nestao. „Ni u jednoj zemlji Evropske unije, doprinosi nisu kategorija javnih prihoda odnosno budžetska stavka“, rekao je Čanak, navodeći da ako se ne formira poseban fond za PIO, budžet nikad neće doći na zelenu granu. „Da bi se bilo šta sistemski uradilo u ovoj zemlji, mora se otkriti na koji način je 1988. i 1989. godine, novac nestao iz penzijskog i invalidskog fonda“, rekao je lider LSV, ističući da je nepravda sad smanjivati penzije ljudima čiji je novac pokraden.

Ne smanjujte platu roditeljima!

Tokom rasprave o budžetu za 2015. godinu i zakonima koji ma se umanjuju plate i penzije,

poslanica LSV Nada Lazić, na sednici Skupštine Srbije 27. oktobra, rekla je da je predlog Lige da zaposleni čija je osnova neto plata pre početka primene zakona za puno radno vreme bila niža

od 25.000 dinara, kao i zaposleni koji je pre početka primene ovog zakona roditelj, usvojilac ili starač deteta mlađeg od 14 godina, zadržavaju svoju neto platu. Ona je ukazala da oko 350.000 dece tog uzrasta izdržavaju oni koji rade u javnom sektoru, a koje će obuhvatiti najavljeno smanjenje plata, čime će oni doživeti udar koji više neće moći apsorbirati.

Ne uzimajte nastavnicima i lekarima, povećajte rudnu rentu

A Đorđe Stojić je predložio da se umesto smanjenja penzije i plate lekara, profesora i nastavnika, poveća rudna renta koju NIS u Srbiji plaća manje nego u Rusiji. Upozorio je i da se smanjenjem penzija stvara atmosfera u kojoj se penzioneri posmatraju kao nekakav teret društva i budžeta, iako su godinama uplaćivali doprinose u fondove koji su devedesetih godina prošlog veka opljačkani.

Nada Lazić koja je odnedavno i predsednica Kluba penzionera LSV, izjavila je za „Slobodnu Vojvodinu“ da u Srbiji nema penzionera koji ne izdržava nekog mlađeg u kući, a često i cele porodice, što je nedopustivo. Prema njenim rečima, LSV će se boriti za prava najstarijih građanki i građana, a među strateškim koracima biće povećanje njihove bezbednosti, dostupnost zdravstvene zaštite i veća socijalna briga.

ZA VEĆA P

Borba za borba protiv za punu p

U poslednjih 15 godina, koliko postoji Forum žena LSV, mnogo toga je učinjeno u borbi za bolji položaj žena. Borba za ženska prava i jednakе mogućnosti nije stala, a ligašice najavljiju još energičnija zalažanja. Pored kontinuiranih akcija po kojima su ligašice poznate u lokalnim sredinama, organizovani tribini na najaktuelnije teme i kampanja kojima je skretana pažnja na ekonomski položaj žena i žensko zdravlje, zahvaljujući ligašicama, trudnicama i porodilje širom Vojvodine, od 2011. godine dobijaju punu platu, tri godine pre nego što je to zakonski omogućeno na nivou države. Takođe, poslanice LSV izborile su se da od 2012. godine u Narodnoj skupštini Republike Srbije i u svim lokalnim parlamentima bude najmanje 30 odsto žena. Reagovale su i ukazivale na svaki oblik diskriminacije prema ženama.

Ligašice izborile 30% žena u parlamentu

PRAVA I ZASTUPLJENOST ŽENA

ravnopravnost, protiv nasilja i borba za platu trudnicama

revoluciju što se tiče veće zastupljenosti žena u segmentu zakonodavne vlasti.

Prvi tražili punu platu trudnicama

Ne treba nikog da začudi činjenica da je Liga bila prva stranka koja se pobunila kad je nekadašnji ministar zdravlja Tomica Milosavljević 2005. godine umanjio plate žena na trudničkom bolovanju na 65 odsto. Tadašnji predsednik Skupštine AP Vojvodine, Bojan Kostreš, odmah je zatražio od Nacionalne skupštine Republike Srbije da razmatra Predlog o isplaćivanju pune plate trudnicama, ali za to nije bilo sluha u Beogradu.

Forum žena LSV je 2011. godine pokrenuo širu akciju koja je u brojnim gradovima i opštinašima širom AP Vojvodine, tu nepravdu ili ispravila ili bar malo umanjila.

Prvi uspeh bio je u Novom Sadu kada je, od oktobra 2011. godine, grad počeo da isplaćuje povećane naknade za trudničko bolovanje, odnosno nedostajuću sumu do sto odsto iznosa plate. Tako je Novi Sad, nakon Beograda i Jagodine, postao treći grad u Srbiji u kojem se takva nadoknada isplaćivala. Ta praksa narednih godina proširila se na Belu Crkvu, Kikindu, Sombor, Zrenjanin, Šid, Žabljak, Žitište i Kovačicu.

Sprečimo nasilje nad ženama

U više navrata, ligašice su zahtevale od Ministarstva zdravlja da se poveća broj preventivnih pregleda i da oni budu dostupniji i pravovremeni, kako bi se omogućilo rano otkrivanje, ali i olakšala i ubrzala borba protiv eventualnih oboljenja.

Forum žena je godinama unazad ukazivao na problem porasta nasilja nad ženama, a svake godine organizuje akcije i tribine tokom kampanje „16 dana aktivizma u borbi protiv nasilja nad ženama“. Novembru 2014. godine, Ana Pataki je u ime ligašica uputila

pismo ministru policije Nebojši Stefanoviću s pozivom da podrži inicijativu o uvođenju Odeljenja za borbu protiv nasilja u svim područnim policijskim upravama na teritoriji AP Vojvodine, kao što je to već učinjeno i donosi rezultate u Policijskoj upravi Subotica. Sedam meseci kasnije je stigao odgovor u kom se navodi da je u okviru MUP-a, u Upravi kriminalističke policije, formirana posebna linija rada koja će se baviti prevencijom i suzbijanjem nasilja u porodicu. Nova predsednica Forum žena LSV Nataša Terbec pozdravila je što je njihova inicijativa barem delom usvojena, ali je istakla da FŽ od zasebnih odeljenja neće odustati. Kako je ista-

Podrška u Skupštini

Forum žena Lige socijaldemokrata Vojvodine reagovalo je svaki put kada je bilo ugroženo pravo majki i porodilja na dobrostanstveno roditeljstvo, kada je, odmah nakon republičkih izbora 2012. godine, AP Vojvodini onemogućeno da pomaže porodilje s 30.000 dinara, kao i kada su kasnile naknade za trudnice i porodilje. Istim povodom, organizovana je i kampanja „P(B) ravo za mame“, u okviru koje su se nevladine organizacije „Srbija u pokretu“, Centar za mame i Udrženje „Roditelj“ založile za izmenu načina isplate porodilj-

ŽENE MOGU SVE!

forum žena LSU

skih naknada, kako bi se ubuduće sprečilo njihovo kašnjenje. Kampanju, čiji je cilj bila podrška što većeg broja poslanika u Skupštini Srbije, podržalo je svih šest poslanika Lige.

PETNAEST GODINA FORUMA ŽENA LSV

Za više žena na mestima odlučivanja

Forum žena je organizacija žena članica LSV koja već 15 godina radi na podsticanju većeg političkog angažmana žena. Na Izbornoj skupštini FŽ LSV, koja je 23. maja održana u Kovačici, za predsednicu je izabrana dosadašnja potpredsednica Forum žena, Nataša Terbec.

Početak

Sam nastanak Forum žena Lige socijaldemokrata Vojvodine datira još iz 1999. godine, kada je predsednik stranke Nenad Čanak imenovao tim koji je imao zadatku da radi na njegovom formiranju. U februaru 2000. godine, na III kongresu stranke, usvojena je Deklaracija Forum žena LSV, čime je ona ušla u zvanični program stranke, a u martu iste godine, oformljen je Inicijativni odbor Forum žena LSV i njegove članice počinju s aktivnim radom na terenu. Od 2000. do 2002. godine, oformljeno je prvi 17 gradskih i opštinskih odbora Forum žena LSV. Prva predsed-

nica Forum žena LSV, izabrana 2000. godine, bila je Nada Lazić.

Prekretnica

Za dalji razvoj FŽ LSV i veću afirmaciju i zastupljenost žena na mestima odlučivanja, prekretnica je V kongres LSV, održan u decembru 2005. godine. Na svim kandidacionim listama bilo je najmanje 30 procenata manje zastupljenog pola, a izabrano je 36,8 odsto članica užeg sastava Glavnog odbora. Tada je prvi put u istoriji stranke,

izabrana potpredsednica LSV, Nada Lazić, a prvi put žene su se našle na čelu Statutarne komisije i Nadzornog odbora Lige. Tada je za predsednicu Forum žena izabrana Maja Sedlarević, dotadašnja generalna sekretarka FŽ LSV.

Narednih godina sledi usvajanje nekoliko strateških dokumenata i Pravilnika o radu FŽ LSV, a na VI kongresu LSV, u decembru 2008. godine, izmenama i dopunama Statuta LSV, LSVO i FŽ LSV postaju posebni interesno-politički oblici organizovanja u okviru Lige

socijaldemokrata Vojvodine. Predsednice Forum žena LSV bile su i Ella Straub, Đurdina Jerinkić i Ana Pataki.

Ciljevi

Takođe, kao nova kategorija u Statutu LSV i novi stručni savet LSV, formira se i Savet za rodnu ravnopravnost koji je konstituisan 2009. godine. Nedugo posle toga, Glavni odbor LSV usvojio je i odluku o obaveznoj upotrebi rodno osjetljivog jezika u stranačkim dokumentima.

Ciljevi rada Forum žena LSV definisani su programima za podsticanje većeg političkog i javnog angažmana žena na položajima moći i odlučivanja. Osim ovoga, ciljevi su i rad na programima vezanim za obrazovanje i rad, ekonomiju nege i brige, promovisanje rodnog budžetiranja, programima edukacije i akcije za suzbijanje svih oblika diskriminacije, rođno zasnovanog nasilja i seksualnog uzinemiravanja.

BORBA ZA DRUGAČIJU ZEMLJU

SADAŠNOST I BUDUĆNOST:

MLADI, SNAŽNI, PAMETNI,

VREDNI I ODLUČNI

Omladina LSV poručuje da neće odustati sve dok se u zvanični šifarnik zanimanja ne unese i poslednje sporno zanimanje za koje se sada školuje hiljade studenata. Dvadeset godina rada i postojanja LSV, upravo su garant da će tako i biti

Prošlo je 20 meseci otkako je Omladina Liga socijaldemokrata Vojvodine ukazala na problem nepostojećih zanimanja, odnosno da se u Srbiji studenti na državnim i privatnim fakultetima, školju za oko 140 zanimanja koja nisu uneta u zvanični šifarnik zanimanja. Država ništa nije učinila tim povodom. Istovremeno, od februara 2015. godine, LSV je svakog radnog dana pisao ministru prosvete Srđanu Verbiću, zahtevajući sastanak i razmatranje načina za rešavanje ovog problema. Pokrenuta je i internet kampanja na društvenim mrežama. Ali ministar i po-

jem 1994. godine u okviru LSV, formirana Liga vojvođanske omladine (LVO), a njeni tadašnji ciljevi bili su borba protiv masovne mobilizacije mladih, protiv ekspanzije nacionalizma, protiv ratne ekonomije praćene hiperinflacijom i kulturnom degradacijom u celom društvu. LVO je tada organizovala akcije kao što su „spaljivanje jogurta“ i skidanje naziva Ulice „6. oktobar '88“ sa zgrade Skupštine AP Vojvodine, u znak protesta zbog ukidanja autonomije Vojvodine. Takođe, LVO je organizovala brojne rok koncerte i raznovrsne društvene i sportske akcije koje su imale za cilj kulturnu dekontaminaciju društva, poput akcije „Vojvodina forever“ i velike vojvođanske turneje rok bendova – „Vojvodina Vojvođanima“.

Godine 1998. LVO menja ime u Liga socijaldemokratske vojvođanske omladine (LSV), a 1999. godine formiran je Omladinski forum kao najviši organ LSV. Kao Omladina Lige socijaldemokrata Vojvodine postaje od 2003. godine, iako u upotrebi ostaje skraćenica LSV. Na V redovnom kongresu u decembru 2005. godine, u novom, tada usvojenom Statutu LSV, LSV dobija širu autonomiju unutar stranke, a članovi i članice LSV dobijaju svoje predstavnike u svim organima stranke. Inače, nakon izbora 2000. godine, kada je bila veoma aktivna i svojim kreativnim i hrabrim akcijama u velikoj meri

doprinela razbijanju opštег straha koji je vladao u društvu u to vreme, ali i najprivodenja, Ligna omladina dobija svoje

KRENULI KAO LVO DEVEDESETIH GODINA

predstavnike u skupštinama na svim nivoima. Ta praksa ponavlja se i nakon svih narednih izbora.

Demilitarizacija društva i obaveštavanje premijera

LSV se od samog osnivanja zalaže za ukidanje vojnog roka i traži da se mladost pametnije koristi. Bili su jedini koji su o tome smeli javno da progovore, čak i u najtežim vremenima. Još 2001. godine, Liga socijaldemokratske vojvođanske omladine, u saradnji s Građanskim savezom Srbije, Jukomom i Ženama u crnom, organizovala je seriju tribina pod nazivom „Demilitarizacija društva“, započeli su akciju „Voljno“ s tribinama i uličnim akcijama, a

2003. omladinke i omladinci LSV širom Vojvodine delili su letke kojima je objašnjavano šta su „prigovor savesti“ i „civilna služba“, da bi od 2005. godine, na ulicama vojvođanskih gradova prikupljali potpis za ukidanje obaveze služenja vojnog roka. Pobeda je stigla krajem 2011. godine, kada je

ukinuto obavezno služenje vojnog roka, a u to ime, LSV je 4. decembra organizovala „Ispraćaj vojske“ na kojem je svirala novosadska grupa „Zbogom Brus Li“. Koncert uoči ispraćaja poslednje generacije na obavezno služenje vojnog roka, bio je poklon svim mladima.

LSV je poznata i po akciji „Čisto da se zna“, u kojoj su

**20 GODINA
LSVO**

svakog dana pisa li Vojislavu Koštunici, pokušavajući da obavestе neobaveštenog premijera o stvarima koje se dešavaju u zemlji. Do polovine decembra, LSV je poslala više od 100 pisama, ali ni na jedno nije stigao odgovor premijera.

Tokom 2006. godine, usvojeni su i novi programski dokumenti LSV, Akcioni plan politike za mlađe, Deklaracija o jednakim šansama, Deklaracija o vojsci i Deklaracija o socijalnoj politici prema mlađima.

Borba protiv fašizma i cenzure

U vremenu koje je bilo obeleženo ponovnim bujanjem nacionalizma i klerofašizma, ali i opšte klerikalizacije svih segmenta društva, LSV se oštrotor borila za sekularizaciju države i aktivno ukazivala na istinu o ljudima osuđenim za ratne zločine, sprečavajući da oni mlađim generacijama postanu heroji nacije. LSV je postala i jedan od simbola borbe protiv savremenog fašizma u Srbiji, a na antifašističkom maršu, održanom u Novom Sadu 2007. godine, LSV je, uz LSV, bila jedna od

4 godine si se nervirao pred ispite, odričao se izlazaka, letovanja, plaćao školarine, stanovanje da bi stekao NEPOSTOJEĆE ZANIMANJE?

#PISMO MINISTRE

LSV OMLADINA LIGA SOCIJALDEMOKRATA Vojvodine
NEPOSTOJEĆE ZANIMANJE

sle 67 poslatih pisama, uporno čuti. Novoizabrana predsednica LSV Bojana Begović, kaže da oni neće odustati od rešavanja problema koji datira još iz 1992. godine, sve dok se u zvanični šifarnik zanimanja ne unese i poslednje sporno zanimanje za koje se sada školuje hiljade studenata. Dvadeset godina rada i postojanja LSV, upravo su garant da će tako i biti.

Široka autonomija unutar LSV

LSV je nastala tako što je kra-

najbrojnih organizacija. Veoma su aktivni bili i u svim na rednim antifašističkim šetnjama. Godinama unazad obeležavaju godišnjicu pogibije dvojice gardista u vojnom objektu „Karaš“ na Topčideru 5. oktobra 2005. godine, insistirajući da država otkrije istinu o njihovom stradanju. Omladinku i omladincu LSV reaguju i reagovali su i u raznim drugim situacijama. Primera radi, pozivali su Dobricu Čosića i Amfilohiju Radovića da se ne oglašavaju u javnosti. Ta kva reakcija usledila je nakon što je u junu 2013. godine,

Save, a reagovali su i kada su prošlog leta učestalo povlačeni tekstovi, blogovi i snimci s interneta, a poneke stranice su čak i prestajale s radom. Naglasili su tada da cenzura nije prihvatljiva u evropskom društvu, ali i da je potrebno jasno utvrditi da li je doktorat ministra policije plagijat ili ne.

Zašto je važno biti autonomaš

Krajem 2013. godine, Omladina LSV organizovala je širom Vojvodine akciju „Zašto

Članica SD9, ECOSY-ja...

Nakon perioda intenzivnog rada na polju međunarodne saradnje i brojnih kontakata koji su ostvareni, kako u zemlji tako i van nje, u februaru 2004. godine, na XXV kongresu Omladine Socijalističke internacionale, LSVO je postala članica posmatrač te organizacije. Tri godine kasnije postaje jedna od punopravnih članica SD9 organizacije – mreže socijaldemokratskih omladinskih organizacija iz zemalja bivše Jugoslavije. Takođe, LSV je članica i drugih prestižnih koalicija i organizacija, kao što su Koalicija mladih protiv nasilja, Gej strejt alijanse, IUSY-ja i Evropske asocijacije socijaldemokratske omladine (ECOSY).

Čosić izjavio da je sporazum Beograda i Prištine „poraz državne i nacionalne politike“, a Radović, posle majske liturgije za upokojenje Vlade, kazao da je otvaranje pregovora EU

je važno biti autonomaš“, tokom koje su mlađi ligaši građanima delili flajere i upoznavali ih s razlozima zašto je važno biti autonomaš u Vojvodini. Prolaznici su

BORBA ZA MLADE

Ulaganje u zdravlje, znanje i sport

Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu na čelu sa funkcionerkom LSV Marinikom Tepić postigao je u poslednje tri godine ogromne uspehe o kojima se pričalo ne samo u Vojvodini nego i van granica Srbije. Pohvale stižu sa svih strana, pa su po „recept“ dolazili i stručnjaci iz regiona. Ono što je sigurno izazvalo ogromnu pažnju, jeste uvođenje seksualnog vaspitanja u vojvođanske škole, zatim donošenje Strategije razvoja školskog sporta APV od 2013. do 2017. koju su podržale sve poslaničke grupe u Skupštini AP Vojvodine, ponovno pokretanje SOŠOV-a, uvođenje certifikata „Aktivna škola“, pomoć u obnavljanju i rekonstrukciji domova kulture po manjim lokalnim sredinama...

Saznanja od stručnjaka, ne na internetu

Istraživanja pokazuju da mlađi, kada je u pitanju znanje o reproduktivnom zdravlju, sve više dolaze do informacija pu

zdravlju“ u deset vojvođanskih škola. Čitav tim stručnjaka radio je s edukatorima, napisan je i udžbenik. Uspeh je bio ogroman, a po „recept“ su dolazili i stručnjaci iz regiona. Naredne godine, o seksualnom vaspitanju učili su šesnaestogodišnjaci u 64 srednje škole, a sledeće godine, taj predmet imaće oko 6.000 učenika drugog razreda srednjih škola širom Vojvodine. To znači da je kroz program prošlo i proći će sledeće godine oko 12.000 šesnaestogodišnjaka, a ideja

deformaciju kičmenog stuba ima svaki deseti osnovac, a svaki peti srednjoškolac, čitav tim stručnjaka radio je govo godinu dana na Strategiji razvoja školskog sporta u AP Vojvodini za period od 2013. do 2017. godine i Akcionom planu za njeno sprovođenje i njihovo primenjivanje u praksi. To je otvorilo novo poglavlj u sprovođenju fizičkog vaspitanja u vojvođanskim osnovnim školama. Koliko su ta dva dokumenta važna i u pogledu javnog zdravlja i u afirmaciji školskog sporta, sigurno govori i činjenica da nijedan poslanik u pokrajinskoj skupštini, nije imao većih zamerki, pa je i podrška bila jednoglasna. Zadatak školskog sporta nije stvaranje vrhunskih sportista, već negovanje i stvaranje zdravog stanovništva, radno i mentalno sposobnog stanovništva.

Kao prva aktivnost iz Strategije, jeste ponovno pokretanje Sportske olimpijade školske omladine Vojvodine, popularnije SOŠOV. Posle 25 godina, SOŠOV je prošlog juna održan u Somboru, a oko 2.000 daka iz 150 osnovnih vojvođanskih škola, takmičilo se u nekoliko sportskih disciplina, negujući zdrave stilove života i fer-plej.

sa Srbijom, atak Evrope na „dostojanstvo srpskog naroda“ i „nastavak robovanja“. LSVO je, recimo, protestovala i zbog najave da će se posmrtni ostaci Nikole Tesle nekakvim sporazumom ministarke energetike i SPC seliti iz muzeja koji nosi njegovo ime u portu Hrama Svetog

upoznati sa specifičnostima Vojvodine po kojima je ona prepoznatljiva u okruženju, zatim s istorijom autonomije Vojvodine i činjenicom da je ona svojom voljom postala deo Srbije, a s njima je razgovarano i o ekonomiji, kulturi i životu omladine nekad i sad.

Aktivna škola

Pokrajinski sekretarijat je ove godine dodelio i osam certifikata „Aktivna škola“. Zdrava ishrana, fizička aktivnost tokom malih i velikih odmora, veći broj sportskih sekcija, čine ove škole „aktivnijim“ od drugih.

tem interneta, a najmanje od stručnih lica, što kasnije ima nemjerljive posledice i to ne samo kada je reč o neželjenim trudnoćama već i o mnogobrojnim polno prenosivim bolestima. Upravo zato, Pokrajinska vlada je, a na inicijativu Sekretarijata za sport i omladinu, u školskoj 2013/2014. godini uvela program „Zdravstveno vaspitanje o reproduktivnom

je da se taj predmet, nakon rasprave i u republičkoj skupštini, uvede u obrazovni sistem.

SOŠOV posle 25 godina

Rukovodeći se crnom statistikom kada je u pitanju aktivnost stanovništva, a koja pokazuje da je trećina mladih predgojazna, a praktično svako peto dete gojazno, da

BORBA ZA BOLJU BEZBEDNOST VOJVODINE

VOJVODANSKA POBILA BI EFIKASNIJ

Ligaši i ligašice godinama ukazuju da se uz Policijsku upravu za Vojvodinu, koja bi radila u okviru MUP-a, sigurno ne bi dogodilo da vojvodanski gradovi i opštine godinama čekaju da neko u Beogradu dozvoli otvaranje policijske stanice, povećanje broja policajaca ili imenovanje načelnika policije

Godinama unazad, LSV insistira na decentralizaciji rada MUP-a i reosnivanju Policijske uprave za Vojvodinu, ukazujući da je to važno ne samo zbog uvažavanja svih vojvodanskih specifičnosti nego i zbog veće efikasnosti. Novi Sad je godinama bio bez načelnika policije, jer je o tome trebalo da se odluci u Beogradu. Godinama su redovi za lična dokumenta nešto po čemu je ovaj grad prepoznatljiv, zato što u Beogradu treba da se odluci o otvaranju još jednog šaltera, sistematizaciji i boljoj organizaciji. Godinama se čekalo na otvaranje još jedne policijske stanice za koju je Novi Sad izdvojio prostor – jer se i o tome odlučuje u MUP-u u Beogradu. Godinama širom Vojvodine, nedostaje policajaca, jer se i o tome odlučuje u Beogradu, u MUP-u. Građani su zbog toga, u nekoliko navrata, čak najavljujivali da će se

samoorganizovati. Poznavanje jezika nacionalne zajednice i broj pripadnika nacionalnih zajednica u policiji, takođe je godinama nedovoljno rešeno pitanje. I sve ovo samo su neki od dokaza zašto je LSV u pravu kada insistira na Policijskoj upravi za Vojvodinu.

Građani imali veliko poverenje u vojvodansku policiju

Prema predlogu Lige, reč je o posebnoj upravi policije u sklopu Ministarstva unutrašnjih poslova, čiji bi direktor bio pomoćnik ministra policije, a ne nekakvoj posebnoj policiji. Uporište o ovakvoj organizaciji policije, Liga nalazi u izvanrednim rezultatima koje je postizao nekadašnji Pokrajinski SUP. Osamdesetih godina prošlog veka, u okviru Javne bezbednosti, funkcionsao

je jedan gradski – Novi Sad, kao i 12 međuopštinskih sekretarijata unutrašnjih poslova s 38 odeljenja i 83 policijske stanice, a ti policijaci imali su i 50 pa do 70 odsto veće plate od kolega u republici. Vojvodanska policija imala je tri svoja helikoptera, najsavremeniju tehniku i opremu. Svaki rejon u

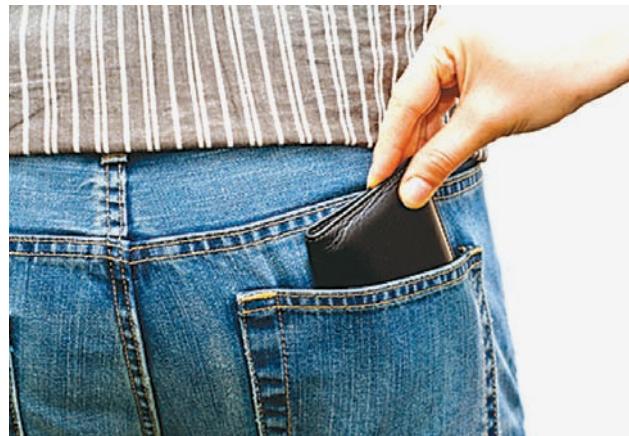
Vojvodini, imao je svog policajca koji je poznavao građane i oni njega i niko nije želeo da pravi probleme u svom komšiluku. Poštovala se i multietničnost na terenu, a sve je to uticalo na veliko poverenje građana u policiju. Podaci iz tog perioda, na koje se LSV često poziva, pokazuju

da je u Vojvodini u tom periodu, godišnje bilo u proseku oko 22.000 krivičnih dela, od kojih je, u proseku, uspešno rešeno i procesuirano oko 80 procenata. Za više od deceniju i po postojanja, vojvodanska policija razjasnila je i procesuirala svako počinjeno ubistvo, što je uspešnost od 100 procenata! Takođe, razjašnjeno je i procesuirano više od 90 odsto razbojništava i razbojničkih kradova, a ostale kriminalne radnje bile su procesuirane u preko 60 odsto slučajeva.

Sitne krađe već od 5.000 dinara!

Zahvaljujući zajedničkom amandmanu Lige socijaldemokrata Vojvodine i SVM-a, na Predlog zakona o izmenama Zakonika o krivičnom postupku, od januara 2013. godine granica za sitnu krađu po kojoj policija reaguje po službenoj dužnosti, snižena je s 15.000 na 5.000 dinara. Građanima je tada jedino preostalo da lobove sami gone pred sudom, a nakon ove izmene, to radi policija, pa su građani pošteđeni dodatnih pravosudnih troškova. Zbog odredbe

da policija ne podnosi prijave za krađe čija se vrednost kreća ispod 15.000 dinara, lobovi dotad nikada nisu odgovarali za krađu mesa iz nečije pušnice, poljoprivrednih kultura ili alata i bicikala kojih se, prema podacima policije, samo u Novom Sadu ukrade najmanje dva dnevno. U Čantaviru je do 2012. godine, kada su ljudi odlučili da se samoorganizuju, mesečno beleženo i do 75 krađa, a nestajale su i kokoške i sve drugo što bi lobovima palo pod ruku.

Daćić protiv pokrajinske policije

Ivica Dačić je spojio dva manda na čelu MUP-a. Jednom kao ministar unutrašnjih poslova, a drugi put kao premijer i ministar unutrašnjih poslova. U međuvremenu, građani su očajni i nemoćni zbog lošeg rada policije i drugih nadležnih organa, najavljujivali stvaranje komšijskih ili civilnih straža koje bi ih štitile od sve bezobzirnijih i bahatijih

POLICIJA A

lopovala. Tako je bilo i u Čantaviru 2012. godine, gde su u tom periodu krađe bile toliko učestale da građani nisu znali šta da rade, a lokalni političari su to iskoristili za pokretanje priče o civilnim stražama. Lokalna samouprava je razmišljala o angažovanju privatnog obezbeđenja, ali se i od toga odustalo. Inače, u Čantaviru se tada o bezbednosti 13.000 žitelja u pet sela, staralo 13 policijaca. Slično su reagovali i paori iz Srbobrana, kada su u avgustu 2012. godine organizovali straže koje su dežurale u ataru do žetve, kao i meštani Sajana u zimu 2012. Uz uvažavanje situacije u kojoj se ti građani nalaze, Liga je uvek upozoravala da nadležni organi moraju reagovati, a ne da pojedinci uzimaju stvar u svoje ruke. A Dačić je u oktobru 2012. godine, nakon što je Liga ponovila zahtev za osnivanje policijske uprave za Vojvodinu, istakao da se s takvom idejom ne slaže nijedna od značajnijih političkih partija u Srbiji. Dačić je novinarima u Centru za osnovnu obuku policijaca u Sremskoj Kamenici, rekao i da je pitanje organizacije policije na teritoriji Vojvodine stvar organizacije unutar MUP-a Srbije i stvar dogovora, poručivši da će policija u Srbiji ostati pod jedinstvenom kapom MUP-a. Da greši, nije ga uverilo ni kada je došlo do (međunarodnih) tuča u Temerinu i Bečeju, lomljenja table Slovačkog kulturnog centra i učestalih obraćuna vatrenim oružjem kod novosadskih škola. Zbog svega toga, 6. februara 2013. godine, Predsedništvo LSV ocenilo je da premijer i ministar unutrašnjih poslova Ivica Dačić treba hitno da podnese ostavku zbog ignorisanja pogoršanja bezbednosne situacije u Vojvodini.

Borba za stanicu i načelnika

Liga socijaldemokrata Vojvodine godinama se u Novom Sadu zalagala i za otvaranje policijske stanice na Novom naselju, koja bi brinula o bezbednosti preko 150.000 građana Adica, Telepa i Novog naselja. Nakon višegodišnjeg zalaganja LSV, ta stanica je otvorena 23. januara 2012. godine, ali u nju je prvo useljen Regionalni centar za kontrolu državne granice. Tadašnji predsednik Skupštine grada Novog Sada, Aleksandar Jovanović, koji je te prostorije otvorio zajedno s ministrom policije Ivicom Dačićem, ukazao je da je grad još u julu 2011. uručio ključeve tih prostorija. Dačić je tada najavio da će već dogodine uniformisani policajci biti u tim prostorijama, ali to je bilo i ostalo samo obećanje, pa su ligašice i ligaši prikupljali potpis sugrađana sa zahtevom da se to zaista i dogodi. To se na kraju i dogodilo, ali tek s idućim ministrom policije, Nebojom Stefanovićem, februara 2015. godine. Slično je bilo i s imenovanjem načelnika policije. Poslanica LSV u Skupštini AP Vojvodine i članica Odbora za bezbednost i Saveta za bezbednost APV, Maja Sedlarević, na svakoj sednici saveta na kojoj je prisustvovao i Dačić, postavljala je pitanje imenovanja načelnika PU Novi Sad, na šta je on odgovarao sa „Biće, videćemo“. Posle gotovo četiri godine, načelnik PU Novi Sad postaje 19. septembra 2013. godine dugogodišnji v. d. načelnika Stevan Krstić. Do toga je došlo svega nekoliko dana nakon obećanja koje je u razgovoru s Nenadom Čankom dao tadašnji prvi potpredsednik Vlade Srbije, Aleksandar Vučić.

BORBA I NEUSTRAŠIVOST

Ligašice i ligaše je teško uplašiti

Pretnje ili napadi na predstavnike i prostorije LSV tokom četvrt veka postojanja stranke, postali su uobičajena pojava koja nije prestala ni nakon 2000. godine. Fašisti, huligani ili neki politički protivnici, ni u proteklih deceniju i po nisu imali argumenta da se drugačije suprotstave Ligi. Uredno su, pritom, previdali detalj da su ligaši i ligašice, isti oni ljudi koji su se i Milo-

Najviše pretnji Čanku i Kostrešu

Najviše najrazličitijih otvorenih pretnji smrću upućeno je Nenadu Čanku i Bojanu Kostrešu, ali pretnje nisu obišle ni potpredsednika LSV Đordja Stojšića. Funkcionera LSV Aleksandra Martona su 2009. dvojica zaustavila na ulici i pred detetom mu poručili „Ustašo, ti i tvoj sin ste gotovi“, a pretnjama su bile izložene i žene. Tako je prečeno i jednoj aktivistkinji koja je krečila mural Ratku Mladiću.

ševićevim i Šešeljевim jurišnicima i „Nacionalnom stroju“ i „Obrazu“ suprostavljali licem u lice. Kod njih to ne pali. Neslavnu titulu u broju napada na prostorije Lige, nosi Gradski odbor LSV u Pančevu, čije su prostorije napadane gotovo dvadeset puta. U martu 2012. godine, nakon devetog napada, Nenad Čanak je pisao tadašnjem ministru policije Ivici Dačiću i upoznao ga s tim problemom. Napadi su nastavljeni, a Pančevci su zbog toga protestovali pred ta-

BORBA ZA MOGUĆNOST BORBE

LSV još jača, još glasnija, još istrajnija

Vanredni izbori za Narodnu skupštinu Republike Srbije prošlog marta bili su svojevrsno čistište koje neke partie u Srbiji nisu preživele. Srpska radikalna stranka je ispod cenzusa ostala po drugi put. Ispod cenzusa su ostale Demokratska stranka Srbije, Ujedinjeni regioni Srbije i

Liberalno demokratska partija – listom nekadašnji nosioci vlasti i visokih državnih funkcija.

Pokušaj stvaranja građanskog bloka

S druge strane, Liga socijaldemokrata Vojvodine na izbori

ma je osvojila čak šest poslaničkih mesta odnosno jedno više nego što je imala do tada. LSV je na tim izborima nastupila na listi „Boris Tadić – Nova demokratska stranka – Zeleni, LSV – Nenad Čanak, Zajedno za Srbiju, Demokratska zajednica voj-

Ne prihvatajte preletače

LSV je u novembru 2014. godine predložila da sve stranke donesu kodeks po kojem ne bi prihvatale članove drugih stranaka kada dolaze s mandatima, nego da mandat moraju vratiti listi na kojoj je osvojen, pa tek onda promeniti politička uverenja.

Branili izbornu volju građana

Odbornici LSV u Zrenjaninu, izazvani izbornom kradom SPS-a, u znak protesta, proveli su i spavali deset dana u zgradi Skupštine opštine, od 27. decembra 1996. do 7. januara 1997. godine, braneći izbornu volju građana.

PROMENA POLITIČKOG SISTEMA

Vojvodini zakonodavna sudska i izvršna vlast, pravo na imovinu i prihode i sve to garantovano Ustavom!

Akcioni tim za reformu političkog sistema počeo je s radom. Inače, rad takve grupe i set zakona koji bi ona trebalo da analizira, predložio je prošlog maja Nenad Čanak, a tim je oformljen u parlamentu i radi od maja ove godine. Član Akcionog tima za reformu političkog sistema i zamenik predsednika LSV, Bojan Kostreš, poručio je na javnom slušanju u parlamentu da su u procesu izmene političkog sistema, za LSV je najvažnije pitanje autonomije Vojvodine i pitanje decentralizacije i regionalizacije Srbije, jer su se postojeća rešenja pokazala kao neodrživa i pogrešna. Ta rešenja su posledica pokušaja da se pitanje

autonomije Vojvodine stavi pod tehip, a ne da se reši, rekao je on u parlamentu i poručio da LSV insistira na tome da Vojvodini Ustavom budu garantovani zakonodavna, izvršna i sudska vlast, izvorni prihodi i imovina. Kostreš smatra da za rešavanje pitanja statusa Vojvodine, mora postojati širi konsenzus i da se ono rešava na tragu evropskih standarda i

Ustavom zabraniti prodaju zemlje strancima!

Ustavom treba zabraniti prodaju državnog poljoprivrednog zemljišta strancima. To je tema koja je za nas u Vojvodini jako važna i to je tema na kojoj će Liga socijaldemokrata Vojvodine insistirati i istrajavati, poručio je Kostreš u parlamentu.

vođanskih Mađara (VMDK), Zajedno za Vojvodinu". Iako joj je upućen poziv, LDP se nije odazvao na poziv LSV na sastanak u Novom Sadu i učešće u toj koaliciji.

Izmena izbornog sistema

LSV je na svim dosadašnjim izborima učestvovala u koalicijama zbog nepravednog izbornog sistema koji diskriminiše regionalne stranke. Zbog toga je LSV najpre u novembru 2013. godine, predložila promenu izbornih zakona na svim nivoima, kako bi se našlo rešenje koje bi na najpravedniji način oslikalo političke odnose u društvu, bez obzira na to da

li je reč o lokalnom, pokrajinskom ili republičkom nivou.

Zahvaljujući usvajanju inicijative LSV 6. juna 2014. godine, izborni sistem je ujednačen s onim koji se sprovodi na republičkom i lokalnom nivou – uveden je čist proporcionalni sistem, dok je većinski otišao u istoriju. Podsetimo, on je omogućavao da neko s 20% osvojenih glasova može imati natpolovičnu većinu i šest puta više mandata nego neko s deset odsto glasova. Što se republičkog nivoa tiče, LSV se konstantno zalaže za proporcionalni izborni sistem s više izbornih jedinica, jer to, u ovom momentu, smatra najpravednijim rešenjem. Postojanje jedne izborne jedinice u Srbiji, dovodi do toga da u ovom trenutku, čak 100 opština nema svoje predstavnike, a trećina poslanika je iz Beograda, iako bi u odnosu na broj birača, trebalo da ih bude oko 55.

Šta je Kostreš tražio u parlamentu

- AP Vojvodina donosi osnovni zakon i pokrajinske zakone;
- Uređuje i prikuplja poreze, takse i druge javne prihode u okviru jedinstvenih osnova i načela sistema javnih prihoda koje zakonima uređuje Republika Srbija;
- Uređuje poljoprivredu, stočarstvo, ribolov, vodoprivredu, šumarstvo, lovstvo, turizam i ugostiteljstvo, banje i lečilišta u okviru jedinstvenih osnova i načela koje zakonima utvrđuje Republika Srbija;
- Utvrđuje železnički, drumski i vodenii saobraćaj čija se mreža nalazi u celini na teritoriji AP Vojvodine, u okviru jedinstvenih osnova i načela koje zakonima utvrđuje Republika;
- Uređuje službene evidencije, statističku službu, statistička istraživanja od značaja za Pokrajinu;
- Stara se o održavanju javnog reda i mira – ima sopstvenu policiju;
- Osniva prosvetne, kulturne i naučne ustanove i učestvuje u utvrđivanju nastavnih planova i programa;
- Propisuje prekršaje za povrede pokrajinskih zakona;
- Utvrđuje simbole Pokrajine i njihov način korišćenja.

Novi zahtev za lustraciju

Bojan Kostreš je u parlamentu ukazao i da se društvo u Srbiji mora suočiti s prošlošću da bi moglo graditi будуćnost, zbog čega će LSV i dalje insistirati na ponovnom donošenju Zakona o odgovornošći za kršenje ljudskih prava (poznatijeg kao Zakon o lustraciji).

stečenih prava koje je Vojvodina stekla kroz istoriju. Dok nov Ustav Srbije ne bude donet, moraju biti usvojeni zakoni o finansiranju i nadležnostima pokrajine, koji bi trebalo da budu u skladu s kapacitetima vojvođanske administracije i potrebama građana Vojvodine, rekao je on.